



OP Gruppens delårsrapport
1.1–30.9.2021

OP Gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2021:

Resultatet före skatt 858 miljoner euro – intäkterna från kundrörelsen ökade kraftigt

Resultat före skatt 1–9/2021	Räntenetto 1–9/2021	Försäkringsnetto 1–9/2021	Provisionsnetto 1–9/2021	CET1- kapitaltäckning 30.9.2021
858 mn €	+1 %	+14 %	+12 %	19,0 %

- Resultatet före skatt förbättrades med 63 % till 858 miljoner euro (526).
- Intäkterna från kundrörelsen ökade med totalt 7 % till 2 274 miljoner euro (2 116). Räntenettet växte med 1 % till 971 miljoner euro (960), försäkringsnettot med 14 % till 542 miljoner euro (476) och provisionsnettot med 12 % till 761 miljoner euro (679).
- Intäkterna från placeringsverksamheten ökade från jämförelseperioden med 128 miljoner euro till 204 miljoner euro (76).
- Totalt ökade intäkterna med 14 % till 2 573 miljoner euro (2 268).
- Kostnaderna, 1 420 miljoner euro (1 414), var ungefär lika stora som under jämförelseperioden.
- Nedskrivningarna av fordringar, 95 miljoner euro (183), var 0,13 % (0,25) av kredit- och garantistocken. Under jämförelseperioden ökade nedskrivningarna av fordringar till följd av coronapandemins inverkan på kreditstockens kvalitet och ibruktagningen av den nya definitionen av fallissemang på grund av ändringar i regelverket.
- OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 1 % till 95 miljarder euro (94) och inlåningen med 6 % till 75 miljarder euro (71).
- CET1-kapitaltäckningen var 19,0 % (18,9).
- Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt ökade till 224 miljoner euro (100). Räntenettet ökade med 3 % och provisionsnettot med 8 %. Nedskrivningarna av fordringar minskade med 48 miljoner euro till 70 miljoner euro (118). Utlåningen ökade på ett år med 2 % och inlåningen med 6 %.
- Segmentet Företagsbanks resultat före skatt ökade till 356 miljoner euro (221). Räntenettet ökade med 3 %, provisionsnettot med 38 % och nettointäkterna från placeringsverksamheten med 23 %. Nedskrivningarna av fordringar minskade med 41 miljoner euro till 25 miljoner euro (66).
- Segmentet Försäkrings resultat före skatt förbättrades till 380 miljoner euro (195). Försäkringsnettot växte med 14 % till 552 miljoner euro (485). Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 127 miljoner euro till 135 miljoner euro (8). Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent förbättrades till 81,8 (86,0).
- Övrig rörelse redovisade ett resultat före skatt på -70 miljoner euro (39). Under jämförelseperioden förbättrade försäljningen av fastigheten i Vallgård resultatet med 96 miljoner euro.
- Ägarkunderna samlade ny OP-bonus för 157 miljoner euro (194). Det gjordes ändringar i hur OP-bonus samlas från och med 1.11.2020.
- OP Gruppen betalade räntorna på Avkastningsandelarna för 2020 till innehavarna av Avkastningsandelar 4.10.2021. I sin vinstutdelning har OP Gruppen följt ECB:s rekommendation, som upphörde att gälla 30.9.2021.
- Pohjola Försäkring Ab som hör till OP Gruppen säljer Pohjola Sjukhus Ab till Pihlajalinna Terveys Oy för 31,8 miljoner euro. Företagsaffären förutsätter Konkurrens- och konsumentverkets godkännande.
- OP Gruppen höjde resultatutsikterna för 2021 med ett börsmeddelande 16.8.2021. Resultatet före skatt 2021 uppskattas bli större än 2020. Närmare information om utsikterna finns under "Utsikter för återstoden av året".

OP Gruppens nyckeltal

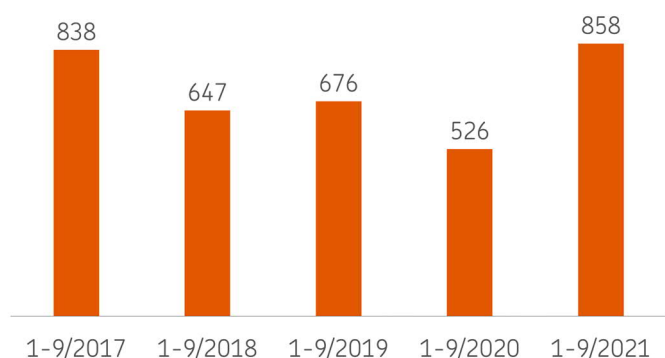
	1-9/2021	1-9/2020	Förändr. %	1-12/2020
Resultat före skatt, mn €	858	526	63,1	785
Hushållsbank	224	100	123,3	115
Företagsbank	356	221	60,6	349
Försäkring	380	195	95,4	348
Övrig rörelse	-70	39	-278,8	3
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat, mn €	-157	-194	-	-255
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	6,9	4,4	2,5*	5,0
Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %	8,1	6,0	2,1*	6,6
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,56	0,36	0,20*	0,42
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,66	0,49	0,16*	0,55
	30.9.2021	30.9.2020	Förändr. %	31.12.2020
CET1-kapitaltäckning, %	19,0	18,3	0,7*	18,9
Utlåning, md €	95,2	94,2	1,1	93,6
Inlåning, md €	74,6	70,7	5,5	70,9
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %**	2,4	2,1	0,3*	2,5
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,13	0,25	-0,12*	0,23
Ägarkunder (1 000)	2 045	2 021	1,2	2 025

Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för motsvarande perioder 2020. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2020 om inte annat nämns.

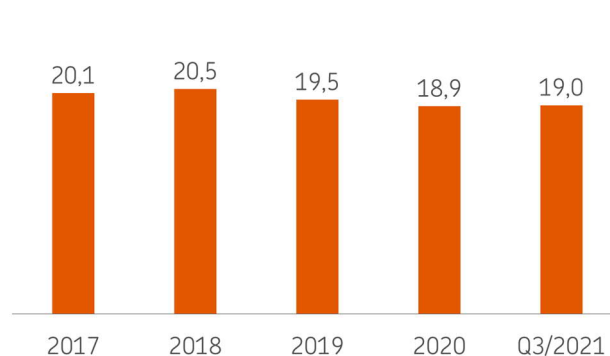
*Förändring i relationstalet

** Nyckeltalets innehåll och namn har ändrats Q1/2021. Jämförelseuppgifterna har justerats. Närmare information om ändringen finns i delårsrapporten under tabellen Exponering med anstånd och nödlidande fordringar i avsnittet Riskposition.

Resultat före skatt, mn €



Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %



Chefdirektör Timo Ritakallios kommentarer

OP Gruppens kundrörelse fortsatte att utvecklas starkt under årets tredje kvartal. Resultatet för januari–september var på en utmärkt nivå, 858 miljoner euro, vilket är en ökning med 63 procent från motsvarande tidpunkt i fjol. Resultatet för alla tre rörelsesegment förbättrades avsevärt.

Intäkterna från kundrörelsen ökade med totalt 7 procent framför allt då provisionsnettot ökade och försäkringsnettot förbättrades. Dessutom ökade intäkterna från placeringsverksamheten klart. Kostnaderna var lika stora som under jämförelseperioden. Nedskrivningarna av fordringar var mindre än i fjol.

OP Gruppens kapitaltäckning var fortfarande stark. CET1-kapitaltäckningen var 19,0 procent vid slutet av september, vilket är i nivå med de bästa bankerna i Europa.

Sparandet i placeringsfonder ökade fortfarande kraftigt. I januari–september fick OP:s fonder cirka 150 000 nya andelsägare och det ingicks över 125 000 nya avtal om regelbundet sparande. I augusti överskreds gränsen på 500 000 aktiva sparavtal som avser regelbundet sparande direkt i fonder. Hållbara placeringsprodukter intresserar kunderna alltmer. Från början av året har den populäraste fonden varit OP-Klimatet, där antalet andelsägare har ökat med närmare 64 procent fram till slutet av september. Även aktiehandeln har varit rekordintensiv.

Betydelsen av en ansvarsfull affärsrörelse betonas ytterligare i OP Gruppens strategi. Våra intressentgruppers växande förväntningar och hållbarhetsregleringen för finansbranschen styr mot en allt kraftigare integrering av hållbarhet i placerings- och kreditbeviljningsprocessen. Andelen hållbara produkter och tjänster ökar ständigt.

Det pågår fusionsprojekt mellan andelsbanker på olika håll i Finland. I huvudstadsregionen beslutade fullmäktige i Helsingforsnejdens Andelsbank, Östnylands Andelsbank och Nylands Andelsbank vid sina sammanträden i september att gå samman och bilda en andelsbank med ännu bättre konkurrenskraft och serviceförmåga än tidigare. Det viktigaste målet för fusionen är att förbättra kundupplevelsen i Finlands viktigaste tillväxtområde.

I enlighet med vår strategi har vi förenklat centralinstitutskoncernens struktur betydligt under de tre senaste åren och uppnått klara kostnadsbesparingar med dessa åtgärder. Strukturarrangemangen kommer att slutföras före slutet av året.

Den ekonomiska återhämtningen från recessionen till följd av coronapandemin fortsatte såväl globalt som i Finland under det tredje kvartalet. Ekonomin återhämtar sig exceptionellt snabbt trots de problem som saktar ner farten, exempelvis i produktionskedjorna. Coronapandemin kastar dock fortfarande en skugga över de ekonomiska utsikterna. Ett orosmoment är också de stigande energipriserna, som höjer risken för att inflationen ska öka under en längre tid. På finansmarknaden har osäkerheten samt förväntningarna på en stegring i de långa räntorna ökat.

Den ekonomiska konjunkturen har vänt så snabbt att den ekonomiska politiken inte helt har hunnit med. Den exceptionellt snabba konjunkturvändningen är krävande för såväl företagen som den ekonomiska politiken. Tyvärr verkar de strukturella reformer som snabbt behövs i Finlands ekonomi att skjutas upp, och det finns en risk att man tar till kortsiktiga lösningar som försvagar konkurrenskraften. Utan struktureller reformer hotar tillväxtspurten i Finlands ekonomi att bli kortvarig.

OP Gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2021

OP Gruppens nyckeltal.....	2
Chefdirektör Timo Ritakallios kommentarer.....	3
Omvärlden	5
Resultat och omslutning.....	6
OP Gruppens åtgärder i coronakrisen (COVID-19).....	8
Viktiga händelser i juli–september	9
OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar	9
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång.....	9
Kundrelationer och kundförmåner	10
Företagsansvar.....	10
Flerkanalstjänster.....	11
Kapitaltäckning.....	11
Riskposition.....	13
Segmentens resultat.....	20
Hushållsbank	20
Företagsbank.....	22
Försäkring.....	24
Övrig rörelse	27
Tjänsteutveckling	28
Personal	28
Förändringar i OP Gruppens struktur	28
OP Andelslags förvaltning.....	29
Händelser efter rapportperioden.....	30
Utsikter för återstoden av året	30
Formler för nyckeltalen.....	32
Kapitaltäckningstabeller	35
Tabelldel	
Resultaträkning	37
Rapport över totalresultat	37
Balansräkning	38
Rapport över förändringar i eget kapital	39
Kassaflödesanalys	40
Segmentrapportering	41
Noter	43

Omvärlden

Den globala ekonomin fortsatte under det tredje kvartalet att återhämta sig från den recession som coronapandemin orsakat. Återhämtningstakten började dock avta. Inflationen inom euroområdet ökade till över tre procent då energipriserna steg och de tillfälliga skattelättnaderna upphörde.

Europeiska centralbanken förväntar sig att ökningen i inflationstakten till största delen är tillfällig. Den meddelade i september att den kommer att minska sina värdepappersköp under slutet av året, men informerar om fortsättningen först i december.

På finansmarknaden sjönk de långa räntorna under sommaren men vände åter uppåt på hösten. Den positiva trenden på aktiemarknaden mattades ut i september, då marknaderna började oroa sig för flera risker såsom stigande energipriser och problem inom fastighetssektorn i Kina.

Ekonomin i Finland fortsatte sin gynnsamma utveckling. Hushållens ekonomiska situation var exceptionellt god, och sysselsättningen fortsatte att förbättras. Trenden på bostadsmarknaden var fortfarande stark, men avtog en aning från våren. Företagens förtroende för det ekonomiska läget var också gott och orderstockarna växte klart. Servicesektorn fortsatte att återhämta sig i takt med att coronarestriktionerna lättade.

De ekonomiska utsikterna är gynnsamma, men de skuggas av problem i produktionskedjorna, stigande kostnader och den osäkerhet som coronapandemin fortfarande orsakar. Utsikterna för de korta marknadsräntorna är stabila även för nästa år.

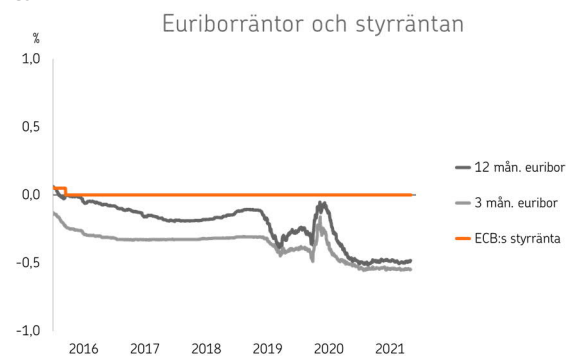
Tillväxten i utlåningen mattades av till 1,7 procent från juni månads 2,1 procent. Bakom den långsammare ökningen låg företagen, men också tillväxten i utlåningen till hushåll avtog. Tillväxten i utlåningen till företag sjönk i augusti till -4,7 procent.

Tillväxten i utlåningen till bostadssammanslutningar var 5,0 procent och tillväxten i utlåningen till hushåll 4,0 procent på ett år. Bolånen, som drivit tillväxten i utlåningen till hushåll, ökade i augusti i samma takt som under det andra kvartalet, det vill säga med 4,2 procent. Ökningen i konsumentkrediterna avtog under det tredje kvartalet och var i slutet av augusti 1,6 procent.

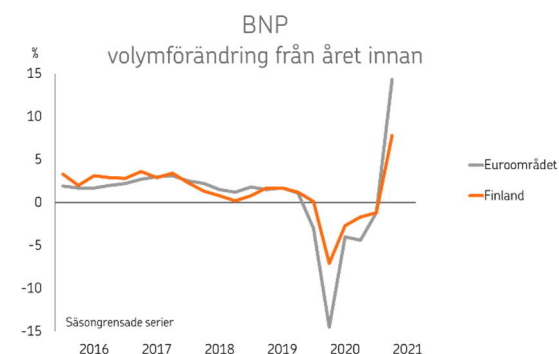
Tillväxten i inlåningen mattades av till 2,9 procent från 4,8 procent i juni. Inlåningen från företag ökade i augusti med 2,0 procent och inlåningen från hushåll med 6,2 procent.

Värdet av de placeringsfonder som registrerats i Finland ökade under det tredje kvartalet 2021 med 4,3 miljarder euro till 153,3 miljarder euro. Efter den starka utvecklingen i juli–augusti sjönk både nettoteckningarna och värdeförändringen i september under nollstrecket.

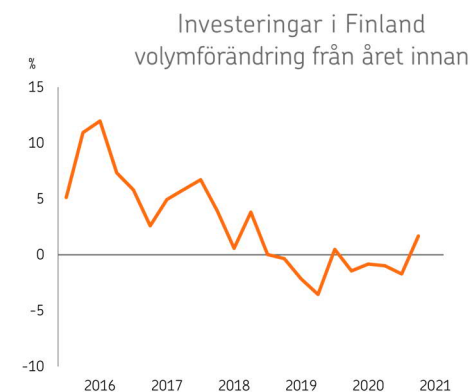
Försäkringsbranschen har haft en bra början på året. Återhämtningen i den ekonomiska aktiviteten har ännu inte höjt försäkringsersättningarna till samma nivå som före coronapandemin, och läget på placeringsmarknaden har varit gynnsamt.



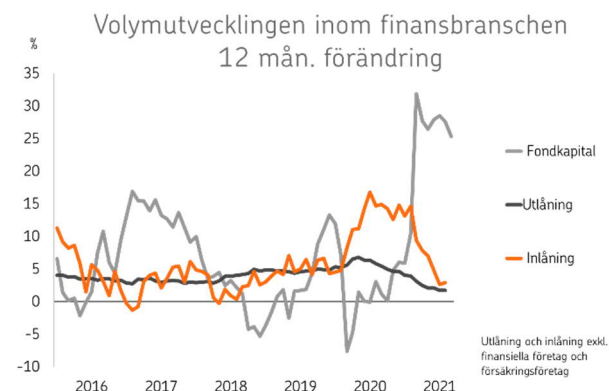
Källa: Finlands Bank



Källor: Eurostat, Statistiska centralen



Källa: Statistiska centralen



Källor: Finlands Bank, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Resultat och omslutning

Resultatanalys, mn €	1-9/2021	1-9/2020	Förändr. %	7-9/ 2021	7-9/ 2020	Förändr. %	1-12/ 2020
Resultat före skatt	858	526	63,1	297	239	24,0	785
Hushållsbank	224	100	123,3	86	72	18,9	115
Företagsbank	356	221	60,6	80	118	-32,5	349
Försäkring	380	195	95,4	160	65	146,8	348
Övrig rörelse	-70	39	-278,8	-19	-3	-	3
Intäkter							
Räntenetto	971	960	1,1	331	315	4,9	1 284
Försäkringsnetto	542	476	13,7	215	181	18,9	572
Provisionsnetto	761	679	12,0	249	224	11,1	931
Nettointäkter från placeringsverksamhet	253	31	716,2	-2	59	-104,2	184
Övriga rörelseintäkter	47	121	-61,3	4	8	-49,5	132
Intäkter totalt	2 573	2 268	13,5	796	787	1,2	3 103
Kostnader							
Personalkostnader*	656	594	10,4	195	179	9,0	715
Avskrivningar och nedskrivningar	192	196	-2,1	64	67	-5,2	273
Övriga rörelsekostnader	573	624	-8,2	170	174	-2,6	852
Kostnader totalt	1 420	1 414	0,5	429	421	1,9	1 839
Nedskrivningar av fordringar	-95	-183	-	-59	-17	-	-225
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-48	45	-207,9	42	-44	-	-3
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat	-157	-194	-	-53	-65	-	-255

*Överföringen av återstoden av det lagstadgade arbetspensionsansvaret minskade pensionskostnaderna för 2020 med 96 miljoner euro under det sista kvartalet.

Nyckeltal, mn €	30.9.2021	31.12.2020	Förändr. %
Utlåning	95 229	93 644	1,7
Bolån	40 952	40 036	2,3
Krediter till företag	22 510	22 587	-0,3
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	31 767	31 021	2,4
Garantier	3 697	3 100	19,3
Övriga exponeringar	15 369	13 941	10,2
Inlåning	74 613	70 940	5,2
Förvaltade medel (brutto)	109 545	89 126	22,9
Placeringsfonder	31 354	27 598	13,6
Institutionella kunder	38 715	25 330	52,8
Private Banking	26 856	24 888	7,9
Fondanknutna försäkringsbesparingar	12 620	11 310	11,6
Balansomslutning	171 657	160 207	7,1
Investeringsstillgångar	23 258	23 562	-1,3
Försäkringsskuld	9 022	9 374	-3,7
Skuldebrev emitterade till allmänheten	34 391	34 706	-0,9
Eget kapital	13 736	13 112	4,8

Januari–september

OP Gruppens resultat före skatt var 858 miljoner euro (526). Resultatet förbättrades med 332 miljoner euro från jämförelseperioden. Intäkterna från kundrörelsen, dvs. räntenettot, försäkringsnettot och provisionsnettot ökade kraftigt. Resultatet förbättrades även av att intäkterna från placeringsverksamheten ökade och nedskrivningarna av fordringar minskade.

Räntenettot ökade med 1,1 procent till 971 miljoner euro. Räntenettot i segmentet Hushållsbank ökade med 3,0 procent och i segmentet Företagsbank med 2,7 procent. Däremot minskade räntenettot för segmentet Övrig rörelse med 18 miljoner euro. OP Gruppens utlåning ökade på ett år med 1,1 procent till 95,2 miljarder euro och inlåningen med 5,5 procent till 74,6 miljarder euro. Under rapportperioden tog kunderna ut nya krediter för 18,3 miljarder euro (16,6).

Försäkringsnettot ökade med 13,7 procent till 542 miljoner euro. Premieintäkterna från skadeförsäkringen i segmentet Försäkring ökade med 2,1 procent till 1 151 miljoner euro, och försäkringsersättningarna minskade med 6,3 procent till 635 miljoner euro. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent förbättrades till 81,8 (86,0).

Provisionsnettot uppgick till 761 miljoner euro (679). Provisionsnettot från betalningsrörelsen ökade med 14 miljoner euro, provisionsnettot från inlåningen med 16 miljoner euro samt fond- och förvaltningsprovisionerna med 33 miljoner euro.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 222 miljoner euro till 253 miljoner euro. Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgick till 52 miljoner euro (31), varav realisationsvinsterna uppgick till 10 miljoner euro (16).

Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet var 98 miljoner euro (259). Nettointäkterna från finansiella tillgångar som innehas för handel minskade med totalt 348 miljoner euro till följd av förändringar i det verkliga värdet på derivaten. Värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisk (CVA), som beror på marknadsförändringar, förbättrade resultatet med 15 miljoner euro (-11). Uppgiften för jämförelseperioden har justerats så att den motsvarar det nuvarande beräkningssättet. Avkastningen på aktier värderade till verkligt värde via resultatet ökade totalt med 180 miljoner euro från jämförelseperioden. Under jämförelseperioden i början av coronapandemin minskade aktiernas verkliga värden avsevärt. Livförsäkringsposterna, som bland annat innehåller förändringar i försäkringstekniska poster, ökade nettointäkterna från placeringsverksamheten med 335 miljoner till 98 miljoner euro.

På en del av försäkringsbolagens egetkapitalinstrument tillämpas ett tillfälligt undantag (overlay approach). Förändringarna i verkligt värde på de placeringar som omfattas av det tillfälliga undantaget bokförs i fonden för

verkligt värde bland eget kapital. Det tillfälliga undantaget minskade intäkterna från placeringsverksamheten med 48 miljoner euro; under jämförelseperioden ökade det intäkterna från placeringsverksamheten med 45 miljoner euro. Totalt ökade intäkterna från placeringsverksamheten med 128 miljoner euro från jämförelseperioden till 204 miljoner euro. För alla finansiella instrument värderade via fonden för verkligt värde bokfördes realisationsvinster för totalt 128 miljoner euro (26). OP Gruppens försäkringsbolags totala intäkter från placeringar till verkligt värde var 0,5 procent (3,2).

De övriga rörelseintäkterna minskade från jämförelseperioden till 47 miljoner euro (121). De övriga rörelseintäkterna ökade till följd av att Checkout Finland Ab såldes till Paytrail Oyj 30.4.2021. Under jämförelseperioden ökade de övriga rörelseintäkterna till följd av försäljningen av fastigheten i Vallgård. För affären bokfördes en realisationsvinst på 98 miljoner euro bland jämförelseperiodens övriga rörelseintäkter och kostnader på 2 miljoner euro bland övriga rörelsekostnader. OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal, och fastigheten redovisades som en nyttjanderättspost i balansräkningen.

Kostnaderna, totalt 1 420 miljoner euro (1 414), var ungefär lika stora som under jämförelseperioden. Personalkostnaderna ökade med 10,4 procent till 656 miljoner euro till följd av att reserveringarna för resultatlöner och antalet anställda ökade. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar minskade med 2,1 procent till 192 miljoner euro.

De övriga rörelsekostnaderna minskade med 8,2 procent till 573 miljoner euro. ICT-kostnaderna minskade med 35 miljoner euro till 251 miljoner euro. Under jämförelseperioden ökade ICT-kostnaderna på grund av en engångsinvestering i datasystemmiljön. Utvecklingen inverkade på kostnaderna med 128 miljoner euro (135). Myndighetsavgifterna ökade med 26,4 procent till 53 miljoner euro till följd av att EU:s stabilitetsavgift ökade.

Resultatförsvagande nedskrivningar på olika resultatposter för krediter och fordringar samt placeringar bokfördes för totalt 98 miljoner euro (200), varav 95 miljoner euro (183) bokfördes för krediter och övriga fordringar. Under jämförelseperioden ansökte kunderna aktivt om amorteringsfrihet för krediter och ändringar i betalningstiderna på grund av coronakrisen, vilket tillsammans med förändringarna i de makroekonomiska parametrar som används vid beräkningen av förväntade kreditförluster ökade nedskrivningarna av fordringar för jämförelseperioden med 72 miljoner euro. Den nya definitionen av fallissemang, som togs i bruk under det första kvartalet 2020, gjorde att nedskrivningarna av fordringar vid ibruktagningen också ökade för jämförelseperioden med 44 miljoner euro. Slutliga nettokreditförluster bokfördes för 98 miljoner euro (82). Förlustreserven var vid slutet av rapportperioden 702 miljoner euro (708). De nödlidande fordringarna uppgick till 2,4 procent (2,5) av exponeringarna. Nedskrivningarna av fordringar av krediter och övriga

fordringar var 0,13 procent (0,25) av kredit- och garantistocken.

OP Gruppens inkomstskatt uppgick till 164 miljoner euro (110). Den effektiva skattesatsen var 19,2 procent (20,9).

Skadeförsäkringen koncentrerar sig i fortsättningen på kärnaffärsrörelsen och avstår från sjukhusverksamheten. Pohjola Sjukhus klassificerades under det andra kvartalet som en anläggningstillgång som innehas för försäljning. Enligt balansräkningen uppgick sjukhusverksamhetens tillgångar till 9 miljoner euro och skulder till 7 miljoner euro vid slutet av rapportperioden.

OP Gruppens eget kapital uppgick till 13,7 miljarder euro (13,1). I eget kapital ingick Avkastningsandelar för 3,0 miljarder euro (3,0), av dem bestod 0,2 miljarder euro (0,3) av uppsagda Avkastningsandelar. Avkastningsmålet för Avkastningsandelarna för 2021 är 3,25 procent. Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelarna under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 72 miljoner euro (71). För 2020 betalades räntor för totalt 95 miljoner euro 4.10.2021, och för 2019 betalades räntor för totalt 97 miljoner euro 8.2.2021.

Totalresultatet var 672 miljoner euro (435). Förändringarna i fonden för verkligt värde sänkte totalresultatet med 65 miljoner euro. Under jämförelseperioden ökade förändringarna i fonden för verkligt värde totalresultatet med 32 miljoner euro.

Juli–september

Det tredje kvartalets resultat före skatt var 297 miljoner euro medan det ett år tidigare var 239 miljoner euro. Intäkterna från kundrörelsen ökade kraftigt.

Intäkterna på totalt 796 miljoner euro ökade från jämförelseperioden med 1,2 procent. Räntenettot ökade från året innan med 4,9 procent till 331 miljoner euro. Försäkringsnettot ökade med 18,9 procent till 215 miljoner euro. Provisionsnettot ökade med 11,1 procent till 249 miljoner euro.

Intäkterna från placeringsverksamheten ökade totalt med 25 miljoner euro till 40 miljoner euro. Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet var 15 miljoner euro (141). Nettointäkterna från finansiella tillgångar som innehas för handel minskade med totalt 76 miljoner euro till följd av förändringar i det verkliga värdet på derivaten. Livförsäkringsposterna, som bland annat innehåller förändringar i försäkringstekniska poster, ökade nettointäkterna från placeringsverksamheten med 53 miljoner från jämförelseperioden. Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter minskade med 12 miljoner euro till följd av negativa förändringar i det verkliga värdet. Det tillfälliga undantaget ökade intäkterna från placeringsverksamheten med 42 miljoner euro, medan det under jämförelseperioden minskade intäkterna från placeringsverksamheten med 44 miljoner euro.

De övriga rörelseintäkterna minskade med 4 miljoner euro till 4 miljoner euro.

Kostnaderna ökade med 1,9 procent till 429 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 9,0 procent till 195 miljoner euro till följd av att reserveringarna för resultatlöner och antalet anställda ökade. Avskrivningarna och nedskrivningarna minskade från jämförelseperioden med 5,2 procent till 64 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna minskade med 2,6 procent till 170 miljoner euro.

Nedskrivningarna av fordringar, 59 miljoner euro, ökade från jämförelseperioden med 42 miljoner euro. Nedskrivningarna av fordringar ökade närmast på grund av några enskilda företagskunder. Slutliga nettokreditförluster bokfördes för 47 miljoner euro (56).

Totalresultatet var 206 miljoner euro (277). Förändringarna i fonden för verkligt värde sänkte totalresultatet med 48 miljoner euro, medan förändringarna i fonden för verkligt värde under jämförelseperioden ökade totalresultatet med 101 miljoner euro.

OP Gruppens åtgärder i coronakrisen (COVID-19)

OP Gruppen har erbjudit amorteringsfrihet för att underlätta läget för sina privatkunder och företagskunder som har drabbats av ekonomiska problem på grund av coronakrisen. Hushållen har erbjudits möjlighet till högst 12 månaders amorteringsfrihet för bolån. För företag bedöms ändringar i betalningstiderna alltid från fall till fall. Dessutom har Finnveras borgen utnyttjats.

Andelsbankerna har beviljat kundspecifika kortvariga hyreslättnader under coronakrisen.

OP Gruppen har säkerställt de samhälleligt kritiska tjänsternas funktion också under coronakrisen. OP Gruppen har för sina anställda skapat trygga arbetsförhållanden på kontoren samt förutsättningar för distansarbete i stor skala i de arbetsuppgifter som kan utföras på distans.

OP Gruppen har stött Unicefs arbete i Indiens svåra coronaläge. Kampanjmedlen riktas till stöd för sjukhusarbetet och större testningskapacitet. I Indien arbetar cirka 600 personer för OP Gruppen via samarbetspartner.

I oktober godkändes principerna för framtidens arbete, det vill säga hybridarbete, i OP Gruppen. De gemensamma principerna hjälper gruppens arbetsgemenskaper och team att planera arbetssätten för ett mångsidigt och multilokalt arbete. I OP Gruppen kombineras i fortsättningen distansarbete och arbete på kontoret på ett systematiskt, smidigt och produktivt sätt, med beaktande av säkerheten. Kundens behov och affärsrörelsens mål är det som i första hand styr arbetets form och plats.

Viktiga händelser i juli–september

Pohjola Försäkring avstår från sjukhusverksamheten

Pohjola Försäkring Ab, som hör till OP Gruppen, säljer hela aktiestocken i Pohjola Sjukhus Ab till Pihlajalinna Terveys Oy, som hör till Pihlajalinna-koncernen. Företagsaffären offentliggjordes 2.7.2021. Den nettoskuldfräa köpesumman är 31,8 miljoner euro. Företagsaffären inverkar inte på de anställdas anställningsförhållanden. Företagsaffären förutsätter Konkurrens- och konsumentverkets godkännande. I halvårsrapporten klassificerade OP Gruppen Pohjola Sjukhus som en anläggningstillgång som innehas för försäljning.

Partiell delning av OP Företagsbanken Abp

OP Företagsbanken Abp:s styrelse godkände 2.7.2021 en delningsplan enligt vilken aktierna i dotterbolaget Pohjola Försäkring Ab, som bedriver OP Företagsbanken Abp:s skadeförsäkringsrörelse, överförs till OP Andelslags direkta ägo. OP Andelslag, som är OP Företagsbanken Abp:s enda aktieägare, har 23.9.2021 godkänt den partiella delningen enligt delningsplanen. Enligt planen är avsikten att genomföra delningen vid slutet av november. Syftet med strukturarrangemanget är att förenkla OP Gruppens centralinstitutskoncerns struktur och förvaltning samt att förtydliga ledningen. Arrangemanget inverkar inte på OP Gruppens kapitaltäckning, resultat eller rörelsesegment.

OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar

I OP Gruppens strategiprocess utformas, förnyas och genomförs strategin fortlöpande. Omvärlden och verksamhetsmodellen bedöms systematiskt för att det ska vara möjligt att vid behov göra nya strategiska val och genomföra dem.

OP Gruppens grunduppgift, värden, vision och strategiska prioriteringar utgör en helhet vars delar kompletterar varandra. OP Gruppens vision är att vara Finlands ledande och attraktivaste finansgrupp. De strategiska prioriteringarna och den kontinuerliga uppföljningen av omvärlden styr all verksamhet och hjälper gruppen att nå den gemensamma visionen.

OP Gruppens centralinstituts förvaltningsråd fastställde gruppens strategi vid sitt sammanträde 25.8.2021. I den uppdaterade strategin fastställdes OP Gruppens centrala strategiska prioriteringar för de närmaste åren. Prioriteringarna är:

- värde för kunderna
- lönsam tillväxt
- högklassig och effektiv verksamhet
- ansvarsfull affärsrörelse
- kompetent, entusiastisk och välmående personal.

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut fastställde 30.10.2019 OP Gruppens långsiktiga strategiska mål. Målen gäller sedan 1.1.2020.

Förvaltningsrådet preciserade 25.8.2021 det långsiktiga målet för varumärkesrekommendation så att NPS-målet är fördelat på bank- och försäkringsrörelsen.

OP Gruppens strategiska mål	30.9. 2021	31.12. 2020	Mål 2025
Räntabilitet på eget kapital (ROE utan OP-bonus), %	8,1	6,6	8,0
CET1-kapitaltäckning, %	19,0	18,9	minst CET1-kapitalkrav + 4 %-enh.*
Varumärkesrekommendation, NPS (Net Promoter Score, privat- och företagskunder)**	Bank: 27 Försäkring: 15	Bank: 29 Försäkring: 17	Bank: 30 Försäkring: 20
Rating	AA-/Aa3	AA-/Aa3	minst på nivån AA-/Aa3

*OP Gruppens mål för CET1-kapitaltäckningen är minst CET1-kapitalkravet plus fyra procentenheter. Beräknat enligt kapitalkravet vid slutet av september var CET1-målet 13,7 procent.

**Kvartalens medelvärde under året

Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång

OP Gruppens grunduppgift är att främja ägarkundernas och omvärldens bestående ekonomiska framgång, trygghet och välfärd. Gruppens verksamhet bygger på kooperativa värden, en stark kapitaltäckning, kunnig riskhantering och respekt för kunderna. OP Gruppens värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans.

Användningen av resultatet

Eftersom OP Gruppen är ett kooperativt företag har den inte som mål att maximera vinsten för ägarna, utan att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna behöver. Gruppen använder den gemensamma framgången för ägarkundernas bästa i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt för att upprätthålla och utveckla serviceförmågan.

Uppskattning av hur OP Gruppens resultat för 2021 används då det fastställts efter räkenskapsperiodens slut:



*) Kunder = OP-bonus, rabatter och räntor på Avkastningsandelarna till ägarkunderna

OP Gruppen behöver en stark kapitaltäckning såväl för att framgångsrikt genomföra sin grunduppgift som för att uppfylla de ökande myndighetskraven. För att stärka kapitaltäckningen måste gruppen vara effektiv och ha resultatkapacitet också i fortsättningen. Förutom den andel som återbetalas till ägarkunderna används en betydande del av rörelseresultatet för att stärka OP Gruppens kapitaltäckning.

I enlighet med grundprincipen för kooperativa företag ska nyttan fördelas i proportion till hur mycket varje medlem anlitar andelslagets tjänster. Förmånshelheten för ägarkunder består av OP-bonus som samlas på basis av ärenden samt av förmåner och rabatter på banktjänster, försäkringar samt tjänster för sparande och placering. Ägarkunderna kan också placera i sin andelsbank via Avkastningsandelarna. På Avkastningsandelarna betalas en årlig ränta som utgör bankernas vinstutdelning.

Mätt enligt de skatter som OP Gruppen betalar för resultatet är den en av de största skattebetalarna i Finland. I egenskap av betydande skattebetalare främjar OP hela Finlands framgång.

Kundrelationer och kundförmåner

Antalet ägarkunder i OP Gruppen uppgick vid slutet av rapportperioden till 2,0 miljoner (2,0). Antalet ägarkunder ökade med 24 000 kunder på ett år.

Antalet bankkunder var 3,6 miljoner (3,6). Segmentet Hushållsbank hade 3,3 miljoner kunder (3,3) och Företagsbank 0,3 miljoner kunder (0,3). Antalet skadeförsäkringskunder var 1,6 miljoner (1,6) och antalet livförsäkringskunder 0,4 miljoner (0,4).

Antalet gemensamma kunder inom bank- och försäkringsrörelsen var 1,3 miljoner (1,3).

Andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelsbankernas Avkastningsandelarna och medlemsandelarna uppgick till totalt 3,2 miljarder euro (3,2).

Andelsbankernas ägarkunder samlar OP-bonus för sina bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsärenden. Värdet av den nya bonus som samlats i januari–september var totalt 157 miljoner euro (194). Det gjordes ändringar i hur OP-

bonus samlas från och med 1.11.2020. Under rapportperioden användes OP-bonus för bank- och kapitalförvaltningstjänster för totalt 83 miljoner euro (90) och för försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter för 84 miljoner euro (98).

Ägarkundernas nytta av det rabatterade priset på paketet med dagliga hushållsbanktjänster uppgick till 43 miljoner euro (20). Ägarkunderna beviljades 43 miljoner euro (51) i koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar. Dessutom köpte, sålde och bytte ägarkunderna andelar i de flesta fonder utan separata kostnader. Förmånens värde var 5 miljoner euro (5).

Ovannämnda OP-bonus och kundförmåner uppgick totalt till 248 miljoner euro (270), dvs. 22,4 procent (33,9) av OP Gruppens resultat före skatt och beviljade förmåner.

OP Gruppen betalade räntorna på Avkastningsandelarna för 2020 till innehavarna av Avkastningsandelarna 4.10.2021. I sin vinstutdelning har OP Gruppen följt Europeiska centralbankens (ECB) rekommendation, som upphörde att gälla 30.9.2021. Den ränta som hade ackumulerats på Avkastningsandelarna under 2020 uppgick till totalt 95 miljoner euro (97). För 2021 är avkastningsmålet för Avkastningsandelarna en ränta på 3,25 procent (3,25). Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelarna under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 72 miljoner euro (71).

Företagsansvar

Företagsansvaret är en fast del av OP Gruppens affärsrörelse och strategi. OP Gruppens mål är att vara en branschföregångare inom företagsansvar i Finland. OP Gruppens samhällsansvarsprogram baserar sig på fyra teman: vi stärker finländarnas ekonomiska kunskaper, vi främjar en hållbar ekonomi, vi stöder den lokala livskraften och samhörigheten samt använder vårt kunskapskapital på ett ansvarsfullt sätt.

OP Gruppen har förbundit sig till att iaktta de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorrupcion i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har förbundit sig att iaktta FN:s principer för ansvarsfull placering. OP Gruppen har som grundande medlem undertecknat principerna för ansvarsfull bankverksamhet enligt FN:s miljöprogram Finance Initiative (UNEP FI).

För att främja mångfalden är OP Gruppens mål att det ska finnas minst 40 procent av vardera könet i bestämda chefsuppdrag. Vid slutet av september var kvinnornas andel 29 procent (28).

Viktiga händelser inom företagsansvaret i juli–september

Som en del av den årliga kampanjen Sommarjobb på OP:s bekostnad erbjöd OP 1 600 unga sommarjobb inom den tredje sektorn. Andelsbankerna understödde allmännyttiga

föreningar så att de kunde sysselsätta 15–17-åriga unga i två veckor.

I juli arrangerade OP för femte gången tillsammans med Hope rf insamlingen En ryggsäck på varje rygg i andelsbankerna och Pohjola Sjukhusen i hela Finland. I år samlades närmare 3 300 skolväskor in åt barn i mindre bemedlade familjer.

Flerkanalstjänster

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler: nät-, mobil-, kontors- och telefons-tjänster. OP:s mobilkanaler (OP-mobil, OP-företagsmobilen, OP Junior) hade i september cirka 1,3 miljoner aktiva användare (1,2). Personlig kundbetjäning erbjuds på kontor och digitalt. Gruppen har som mål att erbjuda den bästa kundupplevelsen i branschen i flera kanaler.

Mobil- och nättjänster, mn inlogningar	1–9/2021	1–9/2020	Förändr. %
OP-mobil	355,9	295,7	20,3
OP-företagsmobilen	14,9	10,9	35,9
Pivo	32,6	33,2	-1,7
Op.fi	41,0	54,1	-24,1
	30.9.2021	31.12.2020	Förändr. %
Siirto-betalning, registrerade kunder (OP)	1 021 215	899 402	13,5

I februari tog OP fram en ny textmeddelandetjänst för kunder som inte använder digitala tjänster. OP Kontomeddelande sänder automatiskt ett textmeddelande till kundens telefon om alla kontotransaktioner.

I mars lanserade OP tjänsten Apple Pay för sina kunder i Finland. Med Apple Pay kan uppköp betalas med iPhone, iPad, Apple Watch eller Mac-dator. Kunderna har snabbt tagit tjänsten i bruk.

OP Gruppens täckande kontorsnät består av 327 kontor (342) runt om i Finland. Det egna kontorsnätet stöds dessutom av ett omfattande nätverk av ombud och partner som är särskilt viktigt vid försäljningen av skadeförsäkringar.

OP Gruppen har stor närvaro i de vanligaste sociala medierna, där den har sammanlagt cirka 620 000 följare (570 000). Utöver OP Gruppens konton i sociala medier på riksplenet har många andelsbanker egna Facebook-sidor, där de delar publikationer som är avsedda för lokala kunder.

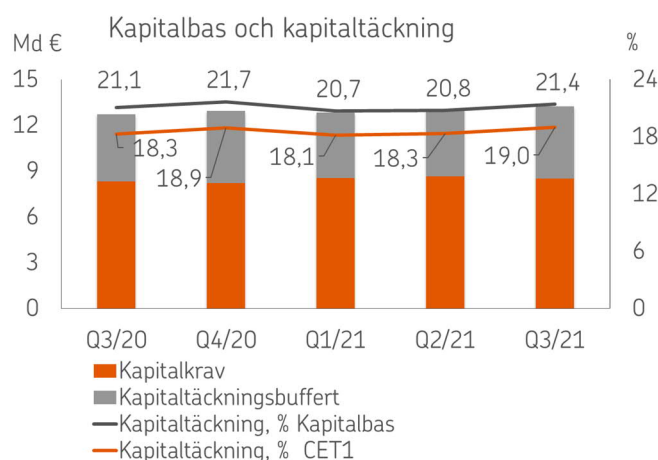
Kapitaltäckning

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

OP Gruppens kapitalbas uträknad enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (konglomeratlagen) överskred lagens minimibelopp med 4,8 miljarder euro (4,4). Kapitalkravet för Bankrörelsen var oförändrat på 13,8 procent beräknat på de riskvägda posterna. Gruppens kapitalbas i förhållande till minimikapitalbaskravet var 152 procent (150). Till följd av bankrörelsens buffertkrav och försäkringsbolagens solvenskrav beskriver minimigränsen för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, 100 procent, den nivå inom vilken konglomeratet kan verka utan myndighetsåligganden på grund av underskridning av buffertar.

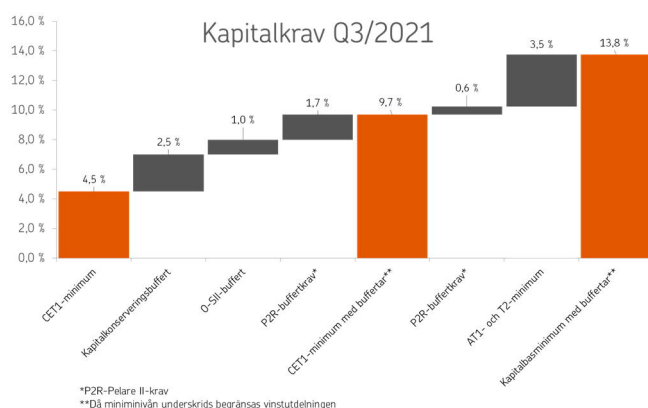
Kapitaltäckning för kreditinstitut

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning var 19,0 procent (18,9). Relationstalet sänktes framför allt av ECB:s beslut som ökade företagsexponeringarnas riskvägda poster. Den goda resultatutvecklingen höjde relationstalet till samma nivå som vid årsskiftet.



Kapitaltäckningen i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen.

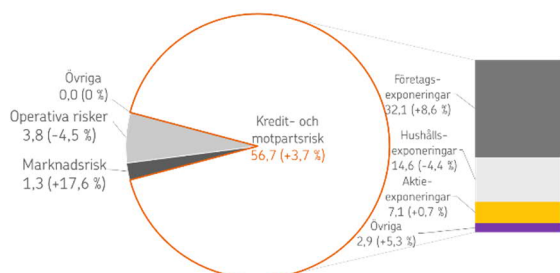
Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen, O-SII-buffertkravet på 1 procent och ECB:s P2R-krav höjer i praktiken den lägsta gränsen till 13,8 procent för den totala kapitalrelationen och till 9,7 procent för CET1-kapitaltäckningen.



Kärnprimärkapitalet i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet var 11,7 miljarder euro (11,3). Kärnprimärkapitalet påverkades positivt av bankrörelsens resultat, från vilket den planerade vinstutdelningen för hela året har dragits av. Kärnprimärkapitalet påverkades negativt av förlustreserven för ECL och underskottet av förväntade förluster, vilken ökade till följd av förändringar i kreditriskparametrarna. Beloppet av Avkastningsandelarna i kärnprimärkapitalet var 3,0 miljarder euro (2,8).

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick till 61,8 miljarder euro (59,7), vilket är 3 procent större än vid årsskiftet. I mars fastställde ECB på basis av sin granskning av interna modeller (TRIM, Targeted Review of Internal Models) en parameterkoefficient för företagsexponeringarna, vilket ökade företagsexponeringarnas riskvägda poster. I mars gjorde OP Gruppen hushållsexponeringarnas konverteringsfaktor konservativare, vilket ökade hushållsexponeringarnas riskvägda poster. I juni trädde uppdateringen av EU:s tillsynsförordning (CRR2) i kraft, vilken ökade motpartsrisken i derivat i enlighet med prognoserna. I september tog OP Gruppen i bruk kalibrerade parametrar för hushållsexponeringarna och företagsexponeringarna. Till följd av ibruktagningen ökade de riskvägda posterna något och minskade den förväntade förlusten något.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp 30.9.2021
61,8 md €
(förändring från årets början 3,4 %)



Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 6,8 miljarder euro i riskvägda poster för gruppens interna innehav i försäkringsföretag.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i september 2021 att tills vidare inte ställa något kontryckligt buffertkrav för bankerna.

Bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio) för OP Gruppens bankrörelse var 7,4 procent (7,8). Relationstalet minskade till följd av att tillgodohavandena på centralbanker ökade. Enligt regleringen är miniminivån 3 procent.

OP Gruppen planerar att under det sista kvartalet 2021 vid beräkningen av försäkringsbolagens riskvikter övergå till att använda en förenklad metod som försvagar CET1-kapitaltäckningen med cirka 0,6 procentenheter.

OP Gruppen för en dialog med ECB om att omvärdera den omfattning i vilken de interna modellerna (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) ska tillämpas. Enligt nuvarande bedömning kan en ändring i omfattningen av IRBA försvaga CET1-kapitaltäckningen med cirka 0,6 procentenheter. Den slutliga effekten av ändringen och tidtabellen för ibruktagningarna preciseras i och med diskussioner med tillsynsmyndigheten och tillståndprocessen i anknäring till ändringen av omfattningen av IRBA.

OP Sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.9.2021 publiceras vecka 44 på engelska.

Försäkring

Försäkringsbolagens solvens är stark. Kapitalbasen stärktes av det goda försäkringstekniska bidraget och placeringarnas värdestegring. Kapitalkravet ökade på grund av de större marknadsriskerna. Räntestegringen bidrog också till att stärka solvensen.

	Skadeförsäkring		Livförsäkring	
	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020
Kapitalbas, mn €* Kapitalkrav, mn €* Solvensprocent* Solvensprocent (utan beaktande av övergångsbestämmelse)	1 467 786 187 187	1 205 762 158 158	1 572 776 203 175	1 436 746 193 161

*med beaktande av övergångsbestämmelser

ECB:s tillsyn

OP Gruppen omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn.

OP Gruppen fick 25.4.2019 som en del av granskningen av interna modeller (TRIM) ECB:s beslut om ökning av riskvikterna för hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet. Ökningarna gäller tills vidare, tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts.

OP Gruppen fick 19.2.2020 ett beslut av ECB om ändring av definitionen av fallissemang, där riskviktskoefficienter fastställdes för företags- och hushållsexponeringarna. Riskviktskoefficienterna gäller tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts.

OP Gruppen fick 11.12.2020 ECB:s beslut om ökning av riskvikterna för hushållsexponeringar. Beslutet ersatte det tidigare beslutet från 2.2.2017.

OP Gruppen fick 18.3.2021 ECB:s beslut om höjning av riskparametern för företagsexponeringar. Riskparameterkoefficienten gäller tills kvalitetskraven i beslutet har uppfyllts.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). ECB:s buffertkrav (P2R) är 2,25 procent från och med 1.1.2020.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. SRB har fastställt OP Gruppens resolutionsstrategi enligt vilken resolutionsåtgärderna riktas till sammanslutningen av andelsbanker och till nya OP Företagsbanken som bildas i en resolutionsituation.

Resolutionsmyndigheten uppdaterade 14.5.2021 MREL-kravet (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities) för OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder. Det uppdaterade MREL-kravet är 25,8 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 10,12 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden, och det träder i kraft 1.1.2022.

Som en del av MREL-kravet har resolutionsmyndigheten fastställt ett nytt subordinationskrav för OP Gruppen i enlighet med EU:s resolutionsförordning. På basis av subordinationskravet avgörs hur stor del av MREL-kravet som ska uppfyllas med kapitalbasen eller med efterställda skulder. Från och med början av 2022 är subordinationskravet som kompletterar MREL-kravet 22 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 10,11 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden. Från början av 2024 är subordinationskravet 24 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 10,12 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden.

OP Gruppens MREL-krav fastställs på basis av bruttosoliditetsgradens exponering. MREL-relationstalet var 14,6 procent och MREL-relationstalet enligt subordinationskravet för efterställda skulder 10,5 procent. Bufferten för MREL-kravet var 7,2 miljarder euro och för subordinationskravet 0,7 miljarder euro.

Riskposition

Utgångspunkten för OP Gruppens risktagningsprinciper är att OP Gruppen åtar sig att bära de risker som huvudsakligen uppkommer vid skötseln av gruppens grunduppgift. I sin risktagning betonar OP Gruppen måttfullhet, ansvar och ett omsorgsfullt agerande. Risktagningen riktas och begränsas med hjälp av principer och limiter som beretts av den verkställande ledningen och godkänts av den högsta ledningen.

Verksamheten är framgångsrik när OP Gruppen förutom förtroendekapital, finansiellt kapital och likviditet har mångsidig information om faktorer som inverkar på kundernas framtid och kompetens att använda denna information. Risktagningen baserar sig på en förståelse av de omständigheter som påverkar kundernas framtida verksamhet och framgång såväl i en omvärld som liknar nuläget och i situationer där omvärlden drabbas av en plötslig chock eller trendmässig förändring.

Omvärlden analyseras som en del av den fortlöpande strategiprocessen. Megatrenderna och framtidsbilderna bakom strategin återspeglar de förändringskrafter som påverkar OP Gruppens och dess kunders vardag, förhållanden och framtid. Sådana fenomen som formar omvärlden är bland annat hållbar utveckling och ansvar (ESG), den demografiska förändringen i befolkningen och teknikens snabba utveckling.

Till exempel klimat- och miljöförändringar granskas noga för att förstå vilka konsekvenser de har för kundernas framtida framgång. Genom rådgivning och affärsbeslut vill OP Gruppen stötta kunderna att utveckla hållbar och framgångsrik affärsverksamhet. Samtidigt säkerställs att OP Gruppens verksamhet på lång sikt är lönsam och förenlig med gruppens värden.

OP Gruppens affärsrörelse täcker omfattande de olika delområdena inom finanssektorn och därför kan överraskande chocker som får sin början utanför den ekonomiska omvärlden ha många olika direkta och indirekta effekter på framgången hos OP Gruppens kunder samt på OP Gruppens lokaler, datatekniska infrastruktur och personal. Om de realiserar kan de påverka riskpositionen, kapitaliseringen, likviditeten och den dagliga verksamhetens kontinuitet på många sätt. Effekterna av sådana potentiella chocker synliggörs med hjälp av scenarioarbete.

De operativa riskerna hölls på en moderat nivå under rapportperioden. De realiserade operativa riskerna medförde bruttoförluster på 7 miljoner euro (6). Med tanke på de operativa riskerna var effekterna av coronapandemin på OP Gruppen under rapportperioden lindriga och riktades huvudsakligen till andelsbankerna.

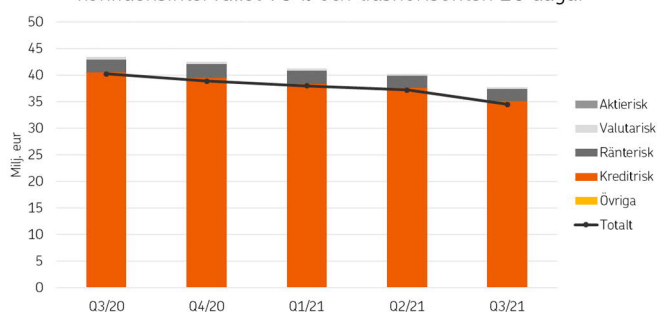
Hushållsbank och Företagsbank

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsrisken.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev trots coronapandemin stabil och riskerna måttfulla.

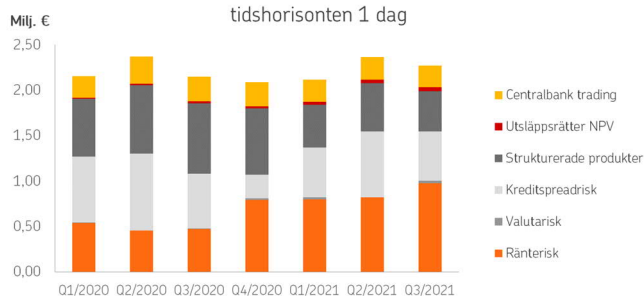
Marknadsrisken för Företagsbankens långfristiga placeringar minskade under rapportperioden. Inga betydande ändringar gjordes i tillgångsslagsfördelningen under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter placeringarnas marknadsrisk, var 35 miljoner euro (39) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår likviditetsreservens och bankrörelsens långfristiga placeringar i obligationslån samt säkringsinstrumenten för ränterisken i dem.

VaR för företagsbankens marknadsrisk med konfidensintervallet 95 % och tidshorizonten 10 dagar



Expected Shortfall (ES)-talet, som mäter marknadsrisken för Markets-funktionens och den interna bankens ränteriskposition, hölls på en måttlig nivå.

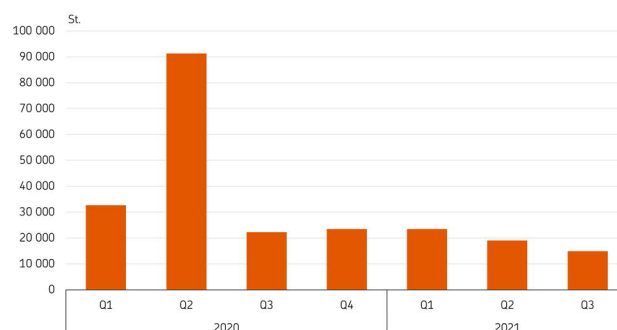
Marknadsriskens ES med konfidensintervallet 97,5 % och tidshorizonten 1 dag



Privatkundernas amorteringsfriheter

Under det tredje kvartalet 2021 hänförde sig nya amorteringsfria perioder till exponeringar på 1,0 miljarder euro (1,4). Antalet amorteringsfria perioder som beviljats privatkunder var sommaren 2020 tillbaka på samma nivå som före coronakrisen. Amorteringsfriheterna under coronakrisen hänförde sig som mest till exponeringar för 6,3 miljarder euro under det andra kvartalet 2020.

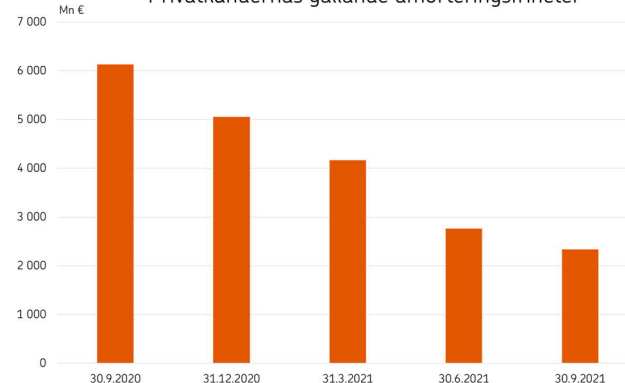
Privatkundernas amorteringsfriheter



På bilden presenteras antalet realiserade amorteringsfria perioder för privatkunder under rapportperioden och under jämförelseåret. Tidpunkten bestäms enligt realiseringsdatumet.

De amorteringsfriheter som var gällande vid rapportperiodens slut hänförde sig till exponeringar på 2,3 miljarder euro (5,0). Ett stort antal amorteringsfriheter som på grund av coronakrisen beviljats privatkunder våren 2020 för en period på 12 månader gick ut under det andra kvartalet 2021.

Privatkundernas gällande amorteringsfriheter

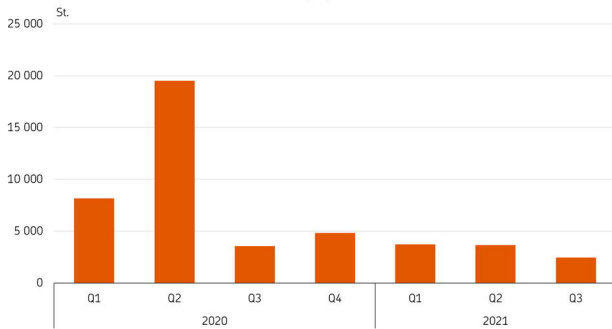


På bilden presenteras totalbeloppen av de exponeringar till vilka det hänför sig privatkunders gällande amorteringsfriheter.

Företagskundernas amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplaner

De amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplanerna som beviljades under det tredje kvartalet 2021 gällde exponeringar på 1,0 miljarder euro (1,8). Uppföljningen har förenhetligats med uppföljningen av privatkunder och jämförelseuppgifterna har justerats. Antalet amorteringsfria perioder och ändringar i betalningsplaner som beviljats företagskunder var efter sommaren 2020 tillbaka på samma nivå som före coronakrisen. De nya amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplanerna som under coronakrisen beviljades företag under det andra kvartalet 2020 gällde som mest exponeringar på 4,1 miljarder euro.

Företagskundernas amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplaner

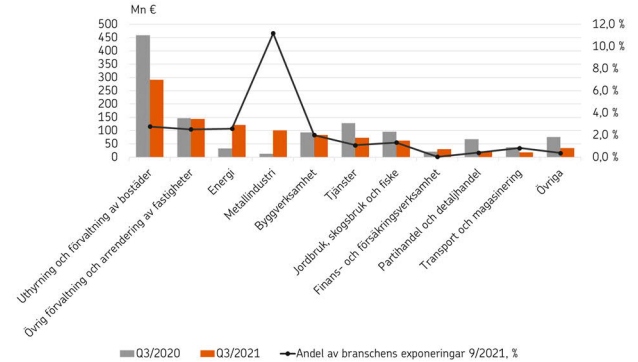


På bilden presenteras antalet realiserade ändringar av betalningsplaner och amorteringsfria perioder för företagskunder under rapportperiodens och jämförelseårets kvartal. Tidpunkten bestäms enligt det datum då ändringen realiserats. Uppföljningen har förenhetligats med uppföljningen av privatkunder och jämförelseuppgifterna har justerats mellan kvartalen.

Ändringar i betalningsplaner gäller i regel fram till det att ett lån förfaller, men amorteringsfriheter beviljas för en viss period. De amorteringsfriheter för företagskunder som var gällande vid rapportperiodens slut hänförde sig till exponeringar på 0,8 miljarder euro (1,3).

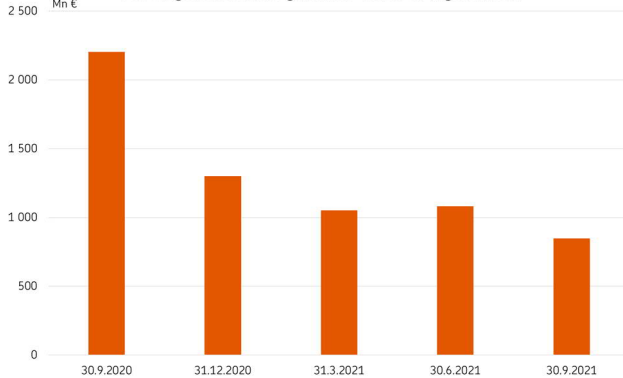
På bilden presenteras de realiserade amorteringsfriheterna och ändringarna av betalningsplaner för företagsexponeringar branschvis under rapportperiodens och jämförelseperiodens tredje kvartal.

Företagskundernas amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplaner enligt huvudbransch



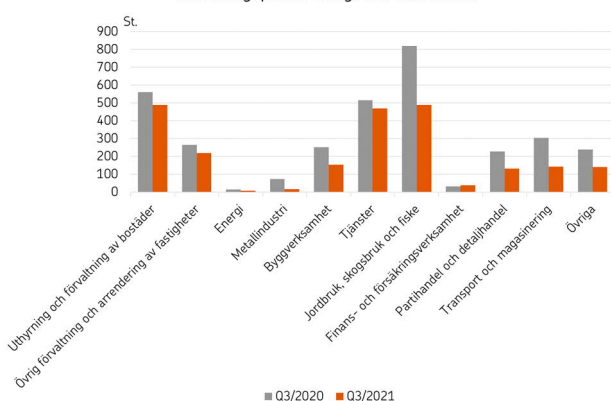
På bilden presenteras branschvis de företagsexponeringar till vilka de amorteringsfriheter och ändringar av betalningsplaner som genomfördes under rapportperiodens och jämförelseperiodens tredje kvartal hänförde sig. På bilden presenteras också branschvis de procentandelar av exponeringarna till vilka det hänförde sig amorteringsfrihet eller ändring av betalningsplanen under rapportperioden.

Företagskundernas gällande amorteringsfriheter



På bilden presenteras totalbeloppen av de exponeringar till vilka det hänför sig företagskunders gällande amorteringsfriheter.

Företagskundernas amorteringsfriheter och ändringar i betalningsplaner enligt huvudbransch



Exponeringar med anstånd och nödlidande fordringar

	Presterande exponeringar med anstånd (brutto)		Nödlidande fordringar (brutto)		Problemfordringar (brutto)		Förlustreserv		Problemfordringar (netto)	
	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020
Över 90 dagar förfallna fordringar, md €			0,70	0,66	0,70	0,66	0,25	0,24	0,45	0,42
Förmodas inte bli betalda, md €			0,78	0,95	0,78	0,95	0,13	0,18	0,65	0,77
Exponeringar med anstånd, md €	3,46	3,29	1,28	1,12	4,74	4,41	0,15	0,15	4,59	4,26
Totalt, md €	3,46	3,29	2,76	2,73	6,22	6,02	0,54	0,57	5,68	5,45

Nyckeltal	OP Gruppen		Hushållsbank		Företagsbank	
	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020	30.9. 2021	31.12. 2020
Problemfordringar av exponeringarna, %	5,44	5,44	6,66	6,40	2,43	2,99
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %	2,42	2,47	2,61	2,56	1,92	2,22
Presterande exponeringar med anstånd av exponeringarna, %	3,03	2,97	4,05	3,84	0,51	0,77
Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	55,6	54,6	60,8	60,0	21,2	25,8
Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %	11,0	11,5	7,4	7,6	35,6	32,1

Nyckeltalen ändrades i början av 2021 så att de inte längre redovisas i netto, utan i brutto, dvs. förlustreserven ingår inte längre i de nödlidande fordringarna. Samtidigt övergick man till ett mer omfattande begrepp för problemfordringar. I det ingår alla nödlidande fordringar utanför balansräkningen. I nyckeltalens nya nämnare ingår förutom kredit- och garantistocken de upplupna räntefordringarna samt de outnyttjade kreditarrangemangen. Jämförelseuppgifterna har justerats.

Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av OP Gruppens kapitalbas efter förlustreserver och annan kreditriskreducering.

Ränterisken för segmentet Hushållsbanks finansiella balansräkning mätt med effekten av en räntesänkning på en procentenhet på räntenettet under 12 månader var vid slutet av september -62 miljoner euro (-57). Ränteintäktsrisken beräknas för en tidsperiod på ett år genom att dividera summan av ränteintäktsrisken för de tre följande åren med tre.

OP Gruppen förvaltade vid slutet av september insättningar som omfattas av insättningsgarantin för ett totalbelopp på 43,0 miljarder euro (41,2). Ur insättningsgarantifonden ersätts högst 100 000 euro till varje kund i OP Gruppen.

Förlustreservens fördelning per bransch presenteras i OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.9.2021.

Försäkring

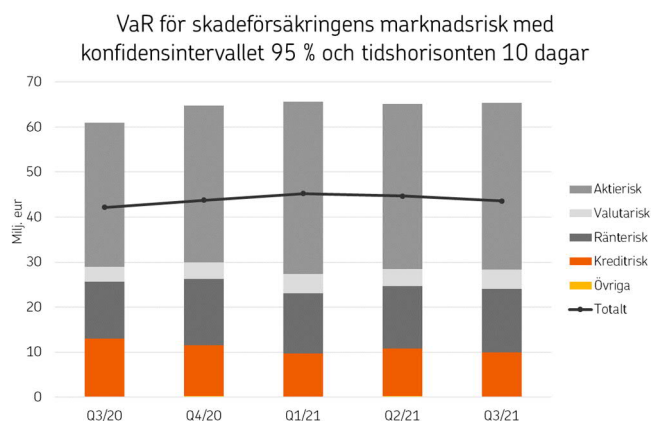
Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av den förväntade livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 47 miljoner euro (48). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 31 miljoner euro (31). Talet för jämförelseperioden har justerats så att det motsvarar det nuvarande beräkningssättet.

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker under rapportperioden. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekten som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet. För att dämpa den resultatfluktuation som beror på förändringarna i räntorna som används vid värderingen av försäkringsskulden används derivatinstrument.

Marknadsrisken för skadeförsäkringens investeringstillgångar har haft en stabil utveckling under det innevarande året. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var vid slutet av rapportperioden 44 miljoner euro (44). I nyckeltalet VaR ingår bolagets investeringstillgångar inklusive placeringar, försäkringsskuld och säkringsinstrument för ränterisken i försäkringsskulden. Jämförelseårens uppgifter har justerats så att de motsvarar den nuvarande uppföljningen.



Livförsäkring

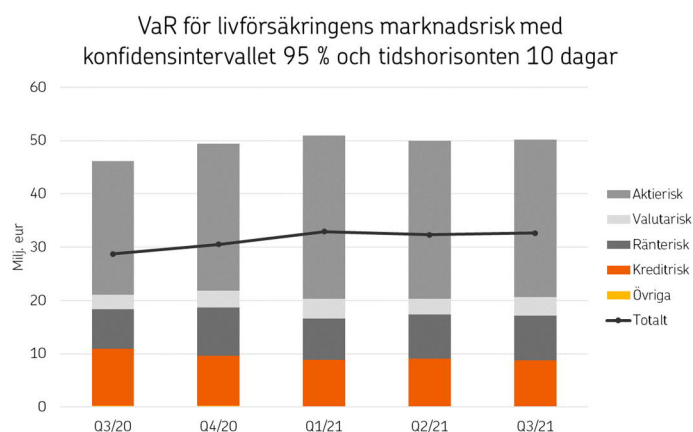
De centralaste riskerna i livförsäkringen är marknadsriskerna i livförsäkringens placeringstillgångar, räntan som tillämpats vid värderingen av försäkringsskulden, en snabbare ökning i de försäkrades förväntade livslängd än beräknat samt annullations- och återköpsrisker som beror på förändringar i kundbeteendet.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden med 28 miljoner euro (27). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 27 miljoner euro (31).

Det finns en buffert för placeringsriskerna och riskerna i anslutning till förändringen i kundbeteendet i de separata försäkringsbestånden. Bufferten räcker till för att täcka en

betydande negativ avkastning på placeringstillgångarna i de separata bestånden varefter OP Gruppen bär riskerna för bestånden. Buffertarna uppgick till totalt 314 miljoner euro (281) vid slutet av rapportperioden.

Marknadsrisken för livförsäkringens investeringstillgångar var vid slutet av rapportperioden på nästan samma nivå som året innan. Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var vid slutet av rapportperioden 33 miljoner euro (31). I nyckeltalet VaR ingår livförsäkringens investeringstillgångar inklusive placeringar, försäkringsskuld och säkringsinstrument för ränterisken i försäkringsskulden. Beräkningen beaktar inte marknadsriskerna i livförsäkringens separata bestånd, de tillgångar som utgör en buffert för dem eller kundåterbäringarna. Jämförelseårens uppgifter har justerats så att de motsvarar den nuvarande uppföljningen.



Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsriskerna samt likviditetsriskerna. Den väsentligaste marknadsriskfaktorn är hur förändringar i kreditriskmarginalerna påverkar värdet av skuldebrev i likviditetsreserven.

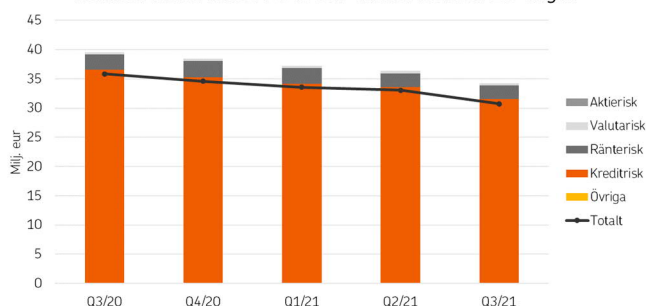
OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är starka. Under januari–september emitterades långfristiga obligationslån för totalt 3,3 miljarder euro (6,6).

Inlåningens andel av kreditstocken hölls stabil under rapportperioden.

Marknadsrisken för skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) minskade under rapportperioden.

Inga betydande förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen. Nyckeltalet VaR, som mäter likviditetsreservens marknadsrisk, var 31 miljoner euro (35) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår likviditetsreservens långfristiga placeringar i obligationslån samt säkringsinstrumenten för ränterisken i dem.

VaR för likviditetsreservens marknadsrisk med konfidensintervallet 95 % och tidshorisonten 10 dagar



OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariot.

OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens LCR-relationstal var 255 procent (197) vid rapportperiodens slut.

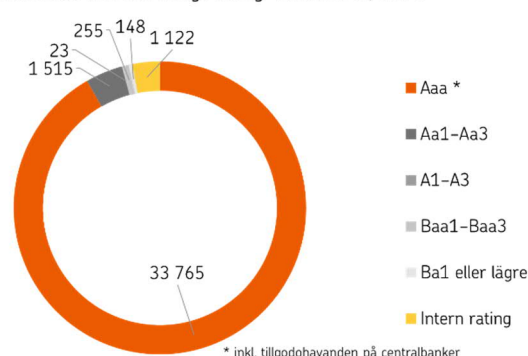
Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Bestämmelserna ställer ett minimikrav på 100 procent för NSFR-relationstalet från och med 30.6.2021. OP Gruppens NSFR-relationstal var 131 procent (123) vid rapportperiodens slut.

Likviditetsreserv

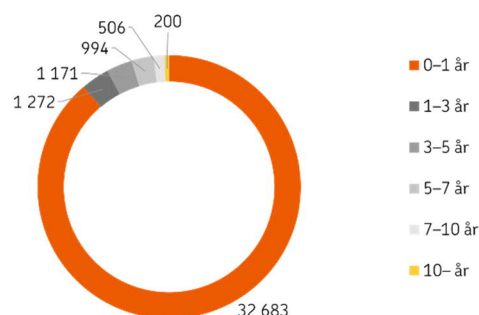
Md €	30.9.2021	31.12.2020	Förändr. %
Tillgodohavanden på centralbanker	32,0	21,6	48,7
Skuldebrev som godtas som säkerhet	3,7	8,7	-57,5
Företagskrediter som godtas som säkerhet	0,0	0,0	-
Totalt	35,7	30,2	18,2
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,1	1,0	8,1
Likviditetsreserv till marknadsvärde	36,8	31,3	17,8
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,4	-0,5	-
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	36,5	30,8	18,6

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev och värdepapperiserade fordringar emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 30.9.2021, mn €



Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 30.9.2021, mn €



Rating

30.9.2021

Ratinginstitut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Företagsbanken Abp har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service (Nordics) AB. Vid bedömningen av OP Företagsbankens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens finansiella ställning.

Segmentens resultat

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner) och Försäkring (Försäkringsrörelse). Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Övrig rörelse. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut.

Hushållsbank

- Resultatet före skatt förbättrades till 224 miljoner euro (100). Nedskrivningarna av fordringar minskade med 48 miljoner euro till 70 miljoner euro. Under jämförelseperioden ökade nedskrivningarna av fordringar till följd av ibruktagningen av den nya definitionen av fallissemang och coronapandemins inverkan på kreditstockens kvalitet.
- Intäkterna ökade med 5,0 procent till 1 294 miljoner euro. Intäkterna från kundrörelsen ökade med totalt 5,3 procent: räntenettet ökade med 3,0 procent till 715 miljoner euro och provisionsnettot ökade med 8,3 procent till 560 miljoner euro.
- Kostnaderna ökade med 3,1 procent till 878 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 4,2 procent till 322 miljoner euro och de övriga rörelsekostnaderna med 2,5 procent till 517 miljoner euro.
- OP-bonus till ägarkunderna minskade till 122 miljoner euro (162) i och med de ändringar som gjordes 2020 i hur OP-bonus samlas.
- Utlåningen ökade på ett år med 1,8 procent och inlåningen med 6,0 procent.
- De nödlidande fordringarna (brutto) uppgick till 2,6 procent (2,6) av exponeringarna.
- De mest betydande utvecklingsåtgärderna riktades till att förbättra kundupplevelsen och kundprocesserna samt till att uppdatera konto- och finansieringssystemen.

Nyckeltal

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	Förändr. %	1-12/2020
Räntenetto	715	694	3,0	925
Provisionsnetto	560	517	8,3	698
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-5	1	-	2
Övriga intäkter	24	21	16,7	29
Intäkter totalt	1 294	1 232	5,0	1 653
Personalkostnader	322	309	4,2	412
Avskrivningar och nedskrivningar	40	39	2,8	60
Övriga rörelsekostnader	517	504	2,5	680
Kostnader totalt	878	852	3,1	1 152
Nedskrivningar av fordringar	-70	-118	-	-172
OP-bonus till ägarkunder	-122	-162	-	-214
Resultat före skatt	224	100	123,3	115
Kostnads-intäktsrelation, %	67,9	69,1	-1,2*	69,7
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %**	2,6	2,1	0,5*	2,6
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,13	0,23	-0,10*	0,24
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,25	0,13	0,12*	0,11
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,39	0,33	0,06*	0,30
Mn €				
Uttaga bolån	6 534	5 355	22,0	7 429
Uttaga företagskrediter	1 711	1 762	-2,9	2 411
Förmedlade bostads- och fastighetsaffärer, st.	10 025	8 714	15,0	11 998
Md €	30.9.2021	30.9.2020	Förändr. %	31.12.2020
Utlåning				
Bolån	41,0	39,8	3,0	40,0
Krediter till företag	8,1	8,2	-1,1	8,1
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	21,6	21,4	0,2	21,3
Utlåning totalt	70,6	69,3	1,8	69,4
Garantier	0,9	0,9	3,5	0,9
Övriga exponeringar	9,6	9,4	2,0	8,7
Inlåning				
Daglig- och betalningsrörelseinsättningar	41,3	38,9	5,2	39,3
Placeringsinsättningar	20,6	19,4	5,9	19,8
Inlåning totalt	61,8	58,3	6,0	59,1

*Förändring i relationstalet ** Nyckeltalets innehåll och namn har ändrats Q1/2021. Jämförelseuppgifterna har justerats. Närmare information om ändringen finns i delårsrapporten under tabellen Exponeringar med anstånd och nödlidande fordringar i avsnittet Riskposition.

OP Gruppens segment Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutskoncernen.

Utlåningen ökade på ett år med 1,8 procent till 70,6 miljarder euro. Nya bolån togs ut för 22,0 procent mer än under jämförelseperioden. Bolånestocken ökade på ett år med 3,0 procent till 41 miljarder euro. Utlåningen till företag minskade på ett år med 1,1 procent till 8,1 miljarder euro.

Till ökningen i utlåningen bidrog förutom efterfrågan på nya lån även det exceptionellt stora antalet amorteringsfriheter som beviljades våren 2020 på grund av coronapandemin. Ett stort antal amorteringsfriheter som beviljats för 12 månader gick ut under det andra kvartalet 2021. Antalet nya ansökningar om amorteringsfrihet återgick redan sommaren 2020 till samma nivå som före coronapandemin.

Kundernas intresse för att skydda bolån och krediter till bostadssammanslutningar fortsatte. Av privatkundernas bolån var 28,8 procent (27,1) ränteskyddade vid slutet av rapportperioden.

Antalet bostads- och fastighetsaffärer som OP Hem förmedlade ökade med 15,0 procent tack vare en livlig bostadsmarknad.

Inlåningen ökade på ett år med 6,0 procent till 61,8 miljarder euro. Tillväxten bestod av såväl bruks- och betalningskonton som av placeringsinsättningar. Inlåningen från hushåll växte kraftigast.

OP:s kunders intresse för sparande och placering fortsatte och var under rapportperioden rekordhögt. OP-fonderna fick 149 000 nya andelsägare av vilka största delen började spara regelbundet. Också aktiehandels volym var 21 procent större än under jämförelseperioden. En ny förmånshelhet för placering lanserades i mars för ägarkunderna.

Kontantvolymerna hölls under rapportperioden på en klart lägre nivå än före pandemin. OP utvecklar fortlöpande sina betalningstjänster. I mars lanserade OP tjänsten Apple Pay för sina kunder. Med Apple Pay kan uppköp betalas med Apples smarta enheter. Kunderna har snabbt tagit tjänsten i bruk. Enligt en plan som offentliggjordes i juni planerar OP Gruppens Pivo, Danske Banks MobilePay och norska Vipps en ny plattform för mobilbetalningar som ska förena de mobila betaltjänsterna för 11 miljoner användare till en av Europas ledande tjänster för mobila betalningar. Planen kräver konkurrensmyndigheternas godkännande för att kunna genomföras.

Under rapportperioden riktades de mest betydande utvecklingsåtgärder till att förbättra kundupplevelsen och kundprocesserna samt till att uppdatera konto- och finansieringssystemen.

I mars emitterade OP-Bostadslånebanken ett grönt säkerställt obligationslån (green covered bond) på 750 miljoner euro med en löptid på 10 år.

Det pågår flera fusionsprojekt mellan andelsbanker på olika håll i Finland. Efter att de fusioner som beslutats under rapportperioden genomförts kommer antalet andelsbanker att vara 121 (137) vid slutet av 2021.

Vid slutet av september fattade fullmäktige i OP Helsingfors, OP Östnyland och OP Nyland beslut om en fusion av bankerna. Målet är att skapa en andelsbank som erbjuder en enhetlig och utmärkt kundupplevelse i Finlands största tillväxtområde med start i augusti 2022.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Hushållsbanks resultat före skatt ökade till 224 miljoner euro (100). Räntenettet ökade med 3,0 procent till 715 miljoner euro och provisionsnettot ökade med 8,3 procent till 560 miljoner euro huvudsakligen till följd av ökade avgifter för dagliga ärenden. Intäkterna ökade med 5,0 procent till 1 294 miljoner euro.

Kostnaderna ökade till 878 miljoner euro (852). Personalkostnaderna ökade med 4,2 procent till 322 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna, 40 miljoner euro, var ungefär lika stora som under jämförelseperioden. Övriga rörelsekostnader ökade med 2,5 procent till 517 miljoner euro till följd av ytterligare satsningar på riskhanteringen och bekämpningen av ekobrott.

Nedskrivningarna av fordringar minskade med 48 miljoner euro till 70 miljoner euro. Under jämförelseperioden ansökte kunderna på grund av coronakrisen aktivt om amorteringsfrihet för krediter och ändringar i betalningstiderna, vilket tillsammans med förändringarna i de makroekonomiska parametrar som används vid beräkningen av förväntade kreditförluster ökade de förväntade kreditförlusterna. De förväntade kreditförlusterna ökade också till följd av den nya definitionen av fallissemang som togs i bruk under jämförelseperioden. Under rapportperioden bokfördes slutliga nettokreditförluster för 54 miljoner euro (30). De nödlidande fordringarna uppgick till 2,6 procent (2,6) av exponeringarna.

OP-bonus till ägarkunderna minskade med 40 miljoner euro till 122 miljoner euro. Till minskningen bidrog de ändringar i hur OP-bonus samlas som trädde i kraft i november 2020. Efter ändringen samlas OP-bonus för bolån, studielån, lån med säkerhet, sparkonton och fondbesparingar, fondanknutna försäkringar samt försäkringspremier.

Företagsbank

- Resultatet före skatt förbättrades till 356 miljoner euro (221).
- Intäkterna ökade med 21,5 procent till 633 miljoner euro. Räntenettet ökade med 2,7 procent till 305 miljoner euro, provisionsnettot med 38,1 procent till 144 miljoner euro och nettointäkterna från placeringsverksamheten med 23,4 procent till 130 miljoner euro.
- Kostnaderna ökade med 8,1 procent till 238 miljoner euro. Övriga rörelsekostnader ökade med 7,3 procent till 161 miljoner euro till följd av att EU:s stabilitetsavgift ökade.
- Utlåningen minskade på ett år med 0,5 procent till 24,4 miljarder euro, och inlåningen ökade med 3,1 procent till 14,7 miljarder euro. De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade på ett år med 31,1 procent till 81,2 miljarder euro.
- Nedskrivningarna av fordringar var 25 miljoner euro (66). De nödlidande fordringarna (brutto) uppgick till 1,9 procent (2,2) av exponeringarna.
- De mest betydande utvecklingsåtgärderna gällde förnyelsen av systemen för betalning, finansiering och kapitalförvaltning.

Nyckeltal

Mn €	1–9/2021	1–9/2020	Förändr. %	1–12/2020
Räntenetto	305	297	2,7	394
Provisionsnetto	144	104	38,1	153
Nettointäkter från placeringsverksamhet	130	106	23,4	143
Övriga intäkter	53	14	288,5	17
Intäkter totalt	633	521	21,5	707
Personalkostnader	67	56	19,2	71
Avskrivningar och nedskrivningar	10	14	-28,3	18
Övriga rörelsekostnader	161	150	7,3	197
Kostnader totalt	238	220	8,1	286
Nedskrivningar av fordringar	-25	-66	-61,8	-53
OP-bonus till ägarkunder	-14	-14	5,5	-18
Resultat före skatt	356	221	60,6	349
Kostnads-intäktsrelation, %	37,6	42,3	4,7*	40,4
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %**	1,9	2,2	-0,3*	2,2
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,12	0,32	-0,2*	0,20
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	1,25	0,73	0,52*	0,86
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,3	0,77	0,52*	0,91
Md €	30.9.2021	30.9.2020	Förändr. %	31.12.2020
Utlåning				
Krediter till företag	14,6	14,7	-0,7	14,4
Bostadssammanslutningar och övriga krediter	9,7	9,9	-2,0	9,6
Utlåning totalt	24,4	24,6	-0,5	24,0
Garantier	3,1	2,5	23,4	2,6
Övriga exponeringar	5,8	5,1	13,9	5,4
Inlåning	14,7	14,3	3,1	13,1
Förvaltade medel (brutto)				
Placeringsfonder	31,4	25,6	22,3	27,6
Institutionella kunder	38,7	24,4	58,7	25,3
Private Banking	11,1	11,9	-6,6	11,3
Förvaltade medel totalt (brutto)	81,2	62,0	31,1	64,2
Mn €	1–9/2021	1–9/2020	Förändr. %	1–12/2020
Nettoförsäljning				
Private Banking-kunder	-123	183	-	225
Institutionella kunder	286	-23	-	190
Nettoförsäljning totalt	163	160	1,8	415

*Förändring i relationstalet

** Nyckeltalets innehåll och namn har ändrats Q1/2021. Jämförelseuppgifterna har justerats. Närmare information om ändringen finns i delårsrapporten under tabellen Exponeringar med anstånd och nödlidande fordringar i avsnittet Riskposition.

OP Gruppens segment Företagsbank består av bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Segmentet omfattar OP Företagsbanken Ab:s bankrörelse, OP Kapitalförvaltning Ab, OP-Fondbolaget Ab och OP Kiinteistösihtous Oy.

Utlåningen minskade på ett år med 0,5 procent till 24,4 miljarder euro. Inlåningen ökade på ett år med 3,1 procent till 14,7 miljarder euro.

De mest betydande utvecklingsåtgärder inom segmentet Företagsbank gällde förnyelsen av systemen för betalning, finansiering och kapitalförvaltning. Förnyandet av systemen för betalning och förbättrandet av de elektroniska tjänsterna fortsätter ännu. Inom kapitalförvaltningen förnyas processerna för förvaltning av fonder samt kundbetjäningen.

Under rapportperioden möjliggjorde OP som första bank i Finland multibanksbetalningar för företag. Med hjälp av OP:s multibanksfunktion kan företagen göra betalningar från konton i olika banker och granska kontouppgifterna för dem. Den nya funktionen underlättar företagets vardag och hanteringen av kassaflödet eftersom den ger en mer omfattande inblick i kassaställningen i realtid. De som använder OP Företagsekonomi har kunnat använda multibanksfunktionen från och med juni. OP Företagsekonomi är OP:s digitala tjänst för ekonomihantering för företag.

Segmentet Företagsbanks intäkter ökade på bred front med totalt 21,5 procent till 633 miljoner euro. Kapitalförvaltningens nettoförsäljning var ungefär lika stor som under jämförelseperioden, dvs. 163 miljoner euro (160). De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade på ett år med 31,1 procent till 81,2 miljarder euro (62,0). I de förvaltade medlen ingick medel från företag som hör till OP Gruppen för cirka 25 miljarder euro (11).

Antalet fondandelsägare i OP-fonderna överskred gränsen på en miljon andelsägare under rapportperioden. Antalet fondandelsägare i brutto ökade med cirka 149 000 till 1 116 000 andelsägare. OP-fondernas Morningstar-klassificering var 3,15 (3,08).

Intresset för hållbara fondprodukter har hållits starkt, och placeringsfonden OP-Klimatet var fortsatt det klart populäraste placeringsobjektet bland OP-fonderna.

Utifrån det avtal som OP och Europeiska investeringsbanken (EIB) undertecknade i maj tillhandahåller OP medelstora finländska företag ny finansiering för 300 miljoner euro. Med den nya finansieringen förbättras företagets investeringsmöjligheter och erbjuds stöd till företag som råkat ut för utmaningar till följd av coronapandemin. Finansieringen garanteras av EIB och förmedlas av OP, och den är avsedd för att finansiera företags ekonomiskt lönsamma investeringar och driftskapital.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Företagsbanks resultat före skatt ökade till 356 miljoner euro (221). Intäkterna ökade till 633 miljoner euro (521) och kostnaderna till 238 miljoner euro (220). Kostnads-intäktsrelationen var 37,6 procent (42,3).

Räntenettet ökade med 2,7 procent till 305 miljoner euro (297). Segmentet Företagsbanks provisionsnetto var 144 miljoner euro (104). De förvaltade medlen i placeringsfonderna ökade på ett år med 21,7 procent, vilket ökade provisionsnettot för fonderna. Övriga provisionsintäkter ökade på bred bas, och OP Gruppens interna provisionskostnader sjönk.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto

Mn €	1–9/ 2021	1–9/ 2020	Förändr. %
Fonder	100	82	22,1
Kapitalförvaltning	11	12	-6,7
Övriga	33	11	210,4
Totalt	144	104	38,1

Nettointäkterna från placeringsverksamheten var 130 miljoner euro (106). Uppgången i de långa räntorna har minskat derivatfordringarna och deras resultatförda värderingsjusteringar. Övriga intäkter ökade till följd av vinsten från försäljningen av Checkout Finland Ab.

Kostnaderna ökade med 8,1 procent till 238 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 19,2 procent till 67 miljoner euro till följd av att reserveringarna för resultatlöner ökade. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 7,3 procent till 161 miljoner euro. EU:s stabilitetsavgift ökade med 23,5 procent till 24 miljoner euro, och OP Gruppens interna debiteringar ökade med 7 miljoner euro.

Nedskrivningarna av fordringar försvagade resultatet med 25 miljoner euro (66). Under jämförelseperioden ökade nedskrivningarna av fordringar till följd av ibruktagningen av den nya definitionen av fallissemang och förändringarna i de makroekonomiska parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster samt enstaka kunders försvagade kreditriskposition. De nödlidande fordringarna uppgick till 1,9 procent (2,2) av exponeringarna.

Försäkring

- Resultatet före skatt förbättrades till 380 miljoner euro (195). Försäkringsnettot förbättrades då premieintäkterna ökade och försäkringsersättningarna minskade. Placeringsintäkterna förbättrades av realisationsvinster.
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 2,1 procent till 1 151 miljoner euro, och försäkringsersättningarna minskade med 6,4 procent till 622 miljoner euro.
- Kostnaderna ökade med 2,6 procent till 353 miljoner euro då personalkostnaderna ökat.
- Intäkterna från placeringsverksamheten var 135 miljoner euro (8). Nettointäkterna från placeringar värderade till verkligt värde var i skadeförsäkringen 136 miljoner euro (-24) och i livförsäkringen 102 miljoner euro (-15).
- Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent förbättrades och var 81,8 (86,0) och den operativa riskprocenten 55,2 (60,2). Den operativa omkostnadsprocenten var 26,6 (25,8).
- De fondanknutna försäkringsbesparingarna i livförsäkringen ökade från årsskiftet med 11,7 procent till 12,6 miljarder euro. Premieinkomsten från risklivförsäkringen ökade med 1,9 procent.
- Utvecklingssatsningarna riktades till förnyandet av bassystemet samt till förbättring av nät- och mobiltjänsternas tillgänglighet och möjligheterna att teckna försäkringar.
- Pohjola Försäkring koncentrerar sig på sin kärnaffärsrörelse och avstår från sjukhusverksamheten.

Nyckeltal

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	Förändr. %	1-12/2020
Försäkringsnetto	552	485	13,8	582
Provisionsnetto	62	55	13,3	78
Nettointäkter från placeringsverksamhet	184	-37	-	88
Övriga nettointäkter	0	5	-100,9	8
Intäkter totalt	797	508	57,0	755
Personalkostnader	116	101	14,5	140
Överföring av lagstadgat arbetspensionsansvar				-85
Avskrivningar och nedskrivningar	44	43	2,3	60
Övriga rörelsekostnader	193	200	-3,3	269
Kostnader totalt	353	344	2,6	384
OP-bonus till ägarkunder	-16	-14	13,2	-19
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-48	45	-208,6	-4
Resultat före skatt	380	195	95,4	348
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	1,69	0,87	0,82*	1,16
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,76	0,94	0,82*	1,22

*Förändring i relationstalet

OP Gruppens segment Försäkring består av skade- och livförsäkring samt hälso- och välbefinnanderörelsen. Till segmentet hör Pohjola Försäkring Ab och OP-Livförsäkrings Ab samt Pohjola Sjukhus Ab.

Segmentet Försäkring fokuserar framöver på skade- och livförsäkringsrörelse. Pohjola Försäkring avstår från Pohjola Sjukhus.

I förnyelsen av skadeförsäkringens bassystem skedde den första ibruktagningen i mars, då försäljningen av nya arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringar flyttades till den nya plattformen.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt förbättrades till 380 miljoner euro (195). Försäkringsnettot ökade med 13,8 procent till 552 miljoner euro. Kostnaderna ökade med 2,6 procent till 353 miljoner euro.

Intäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 135 miljoner euro (8).

Realisationsvinsterna från placeringar uppgick i skadeförsäkringen till 62 miljoner euro (8) och i livförsäkringen till 53 miljoner euro (18).

Intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-9/2021	1-9/2020
Verkligt värde via övrigt totalresultat	43	31
Verkligt värde via resultatet	5	113
Upplupet anskaffningsvärde	0	-2
Livförsäkringsposter*	137	-154
Upplösning av diskontering**	-13	-16
Intresseföretag	12	-9
Nettointäkter från placeringsverksamhet	184	-37
Tillfälligt undantag	-48	45
Totalt	135	8

*Omfattar räntegottgörelser på kunders försäkringsbesparingar, förändringar i räntekompletteringar och övriga försäkringstekniska poster samt förändringar i verkligt värde av fondanknutna placeringar och placeringar i de separata balansräkningarna.

**Skadeförsäkring.

Skadeförsäkringens operativa resultat

Skadeförsäkringens resultat förbättrades till 295 miljoner euro (173). Resultatet förbättrades av det försäkringstekniska bidraget och placeringsverksamhetens resultat. Coronarestriktionerna minskade den ekonomiska aktiviteten, ökade distansarbetet och krympte trafikvolymen från det normala, vilket resulterade i färre skador i nästintill alla skadeförsäkringsgrenar.

Mn €	1–9/2021	1–9/2020	Förändr.%
Premieintäkter	1 151	1 127	2,1
Försäkrings- ersättningar	635	678	-6,3
Driftskostnader	306	291	5,0
Försäkringstekniskt bidrag	210	158	32,8
Placeringsintäkter och -kostnader	117	2	-
Övriga intäkter och kostnader	-8	-5	53,4
Tillfälligt undantag	-24	19	-224,7
Resultat före skatt	295	173	70,5
Operativ totalkostnadsprocent	81,8	86,0	
Operativ riskprocent	55,2	60,2	
Operativ omkostnadsprocent	26,6	25,8	

Skadeförsäkringens premieintäkter

Mn €	1–9/2021	1–9/2020	Förändr. %
Privatkunder	656	643	2,0
Företagskunder	495	484	2,2
Totalt	1 151	1 127	2,1

Premieintäkterna ökade med 2,1 procent till 1 151 miljoner euro. Bland privatkunderna ökade antalet preferenskundshushåll som koncentrerade sina försäkringsärenden. Premieintäkterna från företagskunder ökade med 2,2 procent. Tillväxten bromsades fortfarande upp av de minskade intäkterna från arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen.

Försäkringsersättningarna minskade med 6,3 procent till 635 miljoner euro. Under januari–september registrerades 82 (78) nya stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 74 miljoner euro (89). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringarna i skador som inträffat under föregående år förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 65 miljoner euro (18). Skadeförsäkringens operativa riskprocent exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 55,2 (60,2). Förändringarna i ersättningsansvaret för de lagstadgade pensionerna förbättrade resultatet med 15 miljoner euro (6).

Skadeförsäkringens operativa omkostnadsprocent, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 26,6 (25,8).

Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent förbättrades till 81,8 (86,0).

Nyckeltal för skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Mn €	1–9/2021	1–9/2020
Nettointäkter från placeringar, mn €* Intäkter från placeringar till verkligt värde, % Ränteplaceringsansamlingens yield, %	136 1,0 0,9	-24 2,9 1,2
	30.9.2021	31.12.2020
Placeringsbestånd, mn € Andelen placeringar på investeringsnivå, % Fordringar med minst rating A, % Modifierad duration	4 196 92 56 3,2	4 102 92 58 3,5

*Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringsstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskuden till marknadsvillkor.

Livförsäkringens operativa resultat

Utvecklingen på placeringsmarknaden var stark under rapportperioden. De fondanknutna försäkringsbesparingarna på 12,6 miljarder euro var 11,7 procent större än vid slutet av 2020. Nettoförsäljningen av fondanknutna försäkringar var 361 miljoner euro (105). Återköpen inom livförsäkringen höll sig på en måttlig nivå. Premieinkomsten från risklivförsäkringen ökade med 1,9 procent.

Resultatet före skatt trefaldigades till 92 miljoner euro (30). Resultatförbättringen berodde på ökningen i intäkterna och minskningen i kostnaderna.

Mn €	1–9/2021	1–9/2020	Förändr. %
Nettointäkter från riskrörelse	23	22	5,6
Nettointäkter från placeringsverksamhet	76	-30	-
Provisionsnetto	81	76	7,0
Övriga intäkter	0	2	-
Intäkter totalt	180	70	156,9
Personalkostnader	8	7	8,5
Avskrivningar och nedskrivningar	16	17	-6,5
Övriga rörelsekostnader	25	29	-14,7
Kostnader totalt	49	54	-9,0
OP-bonus	-14	-12	14,8
Tillfälligt undantag	-25	26	-
Resultat före skatt	92	30	207,7
Operativ driftskostnadsprocent	36,1	43,1	

Nyckeltal för livförsäkringens placeringsverksamhet*

Mn €	1–9/2021	1–9/2020
Nettointäkter från placeringar, mn €**	102	-15
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	0,0	3,5
Ränteplaceringarnas running yield, %	0,9	1,1
	30.9.2021	31.12.2020
Placeringsbestånd, mn €	3 649	3 602
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	91	90
Fordringar med rating A, minst, %	54	58
Modifierad duration	3,2	3,2

*utan de separata balansräkningarna

**Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor. De separata balansräkningarna ingår inte i investeringstillgångarna.

Försäkringsskuldens ränterisk har säkrats med räntekompletteringar och räntederivat. Nettoförändringen för de kortfristiga räntekompletteringarna i livförsäkringen var 1 miljon euro (-9). Räntekompletteringarna av försäkringsskulden utan de separata balansräkningarna var vid rapportperiodens slut 376 miljoner euro (512). Av räntekompletteringarna utgjorde 45 miljoner euro (54) kortfristiga räntekompletteringar.

Övrig rörelse

Nyckeltal

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	Förändr. %	1-12/2020
Räntenetto	-65	-46	-	-60
Provisionsnetto	0	7	-106,3	9
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-7	11	-160,8	12
Övriga rörelseintäkter	513	582	-11,9	744
Intäkter totalt	441	553	-20,3	705
Personalkostnader	152	128	18,8	177
Avskrivningar och nedskrivningar	99	102	-2,5	138
Övriga rörelsekostnader	260	285	-8,7	388
Kostnader totalt	511	515	-0,6	703
Nedskrivningar av fordringar	0	1	-36,9	1
Resultat före skatt	-70	39	-278,8	3

Segmentet Övrig rörelse omfattar de funktioner som stöder rörelsesegmenten. Till segmentet hör merparten av OP Andelslag, OP-Tjänster Ab och OP Företagsbanken Ab:s centralbanksfunktioner.

Rapportperiodens resultat

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var -70 miljoner euro (39). Intäkterna minskade med 20,3 procent till 441 miljoner euro. Jämförelseperiodens resultat förbättrades med 96 miljoner euro av försäljningen av fastigheten i Vallgård.

Räntenettet för segmentet Övrig rörelse var -65 miljoner euro (-47). Räntenettet försvagades av obligationslån som räknas som sekundärkapitalinstrument och som emitterades 2020 i enlighet med upplåningsplanen och av senior non-preferred-obligationslån som emitterades 2021, vilka har högre marginaler än obligationslån till seniorvillkor. Nettointäkterna från placeringsverksamheten var -7 miljoner euro (11).

De övriga rörelseintäkterna minskade med 11,9 procent till 513 miljoner euro. De övriga rörelseintäkterna ökade under jämförelseperioden till följd av försäljningen av fastigheten i Vallgård. För affären bokfördes en realisationsvinst på 98 miljoner euro bland jämförelseperiodens övriga rörelseintäkter och kostnader på 2 miljoner euro bland övriga rörelsekostnader. OP Gruppen fortsätter sin verksamhet i fastigheten med ett långfristigt hyresavtal.

Kostnaderna i segmentet Övrig rörelse var i nivå med jämförelseperiodens, 511 miljoner euro (515). Personalkostnaderna ökade med 18,8 procent till 152 miljoner euro till följd av att reserveringarna för resultatlöner och antalet anställda ökade. Antalet anställda ökade bland annat inom utveckling, riskhantering och bekämpning av ekobrott. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar låg på samma nivå som under jämförelseperioden och uppgick till 99 miljoner euro (102). De övriga rörelsekostnaderna minskade med 8,7 procent till 260 miljoner euro sedan ICT-kostnaderna minskat med 21 miljoner euro.

Snittmarginalen för OP Gruppens marknadsupplåning till seniorvillkor och senior non-preferred-villkor, TLTRO-obligationslån och säkerställda obligationslån var vid slutet av

september 16 räntepoäng (19). De säkerställda obligationslånen rapporteras som en del av segmentet Hushållsbank.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är starka.

OP Företagsbanken deltog i mars i den sjunde TLTRO-III-transaktionen med 5,0 miljarder euro och i juni i den åttonde transaktionen med 3,0 miljarder euro. OP Företagsbanken hade vid slutet av september TLTRO III-finansiering för totalt 16,0 miljarder euro. I mars emitterade OP Företagsbanken två obligationslån till senior non-preferred-villkor och i juni och i september ett. Av lånen som emitterades i mars var det ena ett lån på 500 miljoner euro med en löptid på 5 år och det andra ett lån på 300 miljoner euro med en löptid på 10 år. Lånen som emitterades i juni och i september var på 500 miljoner euro och hade en löptid på 7 år. Under januari–september emitterade OP Gruppen långfristiga obligationslån för totalt 3,3 miljarder euro (6,6).

Europeiska centralbankens råd ändrade 2020 villkoren för TLTRO III-finansieringen för att främja bankernas utlåning till dem som drabbats hårdast av coronapandemin. Enligt de ändrade villkoren kan räntan under perioden 24.6.2020–23.6.2022 vara ECB:s inlåningsränta (vid rapporteringstidpunkten -0,50 %) minus 0,50 % och för den löptid som återstår efter det högst ECB:s inlåningsränta. Den nedsatta räntan är villkorlig och kräver att vissa tillväxtkriterier för nettoutlåningen uppfylls.

Räntan för perioden 24.6.2020–23.6.2021 fastställdes på basis av nettoutlåningen för den granskningsperiod som tog slut 31.3.2021. OP Gruppen uppskattar att den uppfyllt tillväxtkriterierna. Den slutliga räntan bestäms när TLTRO III-transaktionen förfaller.

För innevarande ränteperiod följer OP Gruppen upp hur villkoren för tillväxtkriterierna uppfylls. Om ledningen senare uppdaterar sin uppskattning av hur tillväxtkriterierna för nettoutlåningen uppfylls under innevarande ränteperiod, bokförs en positiv resultat inverkan av engångskaraktär för den tilläggs marginal som fås på räntegolv i enlighet med standarden IFRS 9. OP Gruppen har bedömt att TLTRO III-finansieringen uppfyller villkoren för finansiering till marknadsvillkor och att den behandlas i enlighet med standarden IFRS 9.

Tjänsteutveckling

OP Gruppen investerar ständigt i utveckling av sin verksamhet och förbättring av kundupplevelsen. Centralinstitutet och dess dotterföretag svarar för utvecklingen av OP Gruppens tjänster. Av kostnaderna i anslutning till tjänsteutveckling består en betydande del av ICT-investeringar.

OP Gruppens utvecklingskostnader uppgick i januari–september till 192 miljoner euro (209). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 65 miljoner euro (74) aktiverats. Närmare information om OP Gruppens investeringar finns i de segmentvisa avsnitten i den här delårsrapporten textdel.

OP Gruppen ingick våren 2019 ett femårigt avtal med Tata Consultancy Services Ltd (TCS) om produktionen av ICT-tjänster. Avtalet omfattar OP Gruppens ICT-infrastruktur tjänster såsom centraldator-, server- och kapacitetstjänsterna. Dessutom omfattar avtalet datacenter- och molntjänsterna. Överföringen av ICT-infrastruktur tjänsterna till TCS genomfördes enligt planerna och var slutförd i februari 2021.

OP Gruppen undertecknade i februari 2021 ett nytt femårigt avtal med CGI om produktionen av IT-applikationstjänster särskilt för försäkringen och kompetenscentren. Avtalet är en del av effektiviseringen och förnyandet av rutiner och partnerskap för IT-operationer.

OP Gruppen undertecknade i maj 2021 ett nytt femårigt avtal med Accenture om produktionen av IT-applikationstjänster särskilt för bankrörelsen. Avtalet är en del av effektiviseringen och förnyandet av rutiner och partnerskap för IT-operationer.

OP Gruppen undertecknade i juni 2021 ett nytt sexårigt avtal med Elisa om produktionen av arbetsstationstjänster och stödtjänster. Avtalet är en del av effektiviseringen och förnyandet av rutiner och partnerskap för IT-operationer.

Personal

Vid slutet av rapportperioden hade OP Gruppen 12 957 anställda (12 604). Antalet anställda var i genomsnitt 12 999 (12 486). Antalet anställda ökade under rapportperioden inom kundtjänst, utveckling och teknik, försäkring, riskhantering och bekämpning av ekobrott.

Antal anställda vid rapportperiodens slut

	30.9.2021	31.12.2020
Hushållsbank	7 045	7 069
Företagsbank	910	899
Försäkring	2 495	2 260
Övrig rörelse	2 507	2 376
Totalt	12 957	12 604

Under rapportperioden gick 185 personer (228) i pension från OP Gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 61,9 år (62,2).

Ekonomistuderande valde för första gången OP Gruppen till den mest attraktiva arbetsgivaren i Finland i Universums undersökning om arbetsgivarimage våren 2021. Dessutom behöll OP Gruppen sin placering som den mest attraktiva arbetsgivaren i finansbranschen även bland studerande inom andra branscher.

OP Gruppens rörliga ersättningar består 2021 av ett resultatlönesystem och en personalfond som omfattar alla anställda. I mätarna för resultatlönesystemet och personalfonden beaktas de företagsspecifika målen som grundar sig på årsplanen samt gruppens strategiska mål. Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen. Närmare information om de rörliga ersättningarna finns i OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut 2020.

Förändringar i OP Gruppens struktur

I OP Gruppens delårsrapport konsolideras vid slutet av rapportperioden totalt 125 andelsbanker (137) och OP Andelslagskoncernen. Under rapportperioden minskade antalet andelsbanker genom fusioner av banker.

Ruukin Osuuspankki och Vihannin Osuuspankki fusionerades med Raahen Seudun Osuuspankki 31.3.2021. I samband med fusionerna ändrades Raahen Seudun Osuuspankkis firma till Raahentienoon Osuuspankki.

Lokalahden Osuuspankki och Taivassalon Osuuspankki fusionerades med Lounaisrannikon Osuuspankki 31.3.2021.

Mynämäen-Nousiaisten Osuuspankki fusionerades med Auranmaan Osuuspankki 30.4.2021. I samband med fusionen ändrades Auranmaan Osuuspankkis firma till Osuuspankki Vakka-Auranmaa.

Artjärven Osuuspankki fusionerades med Västra-Kymmene Andelsbank 31.7.2021.

Oripään Osuuspankki fusionerades med Alastaron Osuuspankki 31.7.2021. I samband med fusionen ändrades Alastaron Osuuspankkis firma till Osuuspankki Harjuseutu.

Kurun Osuuspankki fusionerades med Tampereen Seudun Osuuspankki 31.8.2021.

Kiikoisten Osuuspankki fusionerades med Länsi-Suomen Osuuspankki 31.8.2021.

Himangan Osuuspankki och Perhon Osuuspankki fusionerades med Nivalan Osuuspankki 30.9.2021. I samband med fusionen ändrades Nivalan Osuuspankkis firma till Joki-Pohjanmaan Osuuspankki.

Oulaisten Osuuspankki fusionerades med Suomenselän Osuuspankki 30.9.2021.

Halsua-Ylipään Osuuspankki, Toholammin Osuuspankki, Ullavan Osuuspankki och Perhonjokilaakson Osuuspankki har 31.5.2021 godkänt fusionsplaner, enligt vilka Halsua-Ylipään Osuuspankki, Toholammin Osuuspankki och Ullavan Osuuspankki fusioneras med Perhonjokilaakson Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionerna är 31.10.2021. I samband med fusionerna ändras Perhonjokilaakson Osuuspankkis firma till Jokilaaksojen Osuuspankki.

Loimaan Osuuspankki och Lounais-Suomen Osuuspankki har 26.5.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Loimaan Osuuspankki fusioneras med Lounais-Suomen Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.12.2021.

Luhangan Osuuspankki och Keski-Suomen Osuuspankki har 7.9.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Luhangan Osuuspankki fusioneras med Keski-Suomen Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 28.2.2022.

Luopioisten Osuuspankki och Kangasalan Seudun Osuuspankki har 14.10.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Luopioisten Osuuspankki fusioneras med Kangasalan Seudun Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.3.2022.

Sastamalan Osuuspankki, Satakunnan Osuuspankki och Satapirkkan Osuuspankki har 13.10.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Sastamalan Osuuspankki och Satapirkkan Osuuspankki fusioneras med Satakunnan Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.4.2022. I samband med fusionen ändras Satakunnan Osuuspankkis firma till Satapirkkan Osuuspankki.

Östnylands Andelsbank, Nylands Andelsbank och Helsingforsnejdens Andelsbank har 29.9.2021 godkänt fusionsplaner, enligt vilka Östnylands Andelsbank och Nylands Andelsbank fusioneras med Helsingforsnejdens Andelsbank. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionerna är 31.7.2022. I samband med fusionerna ändras Helsingforsnejdens Andelsbanks firma till Nylands Andelsbank.

OP Andelslagskoncernens struktur förenklas

OP Gruppens centralinstitutskoncern genomför strukturella juridiska förändringar för att förenkla koncernstrukturen, förtydliga ledandet och lätta på kostnadsstrukturen.

OP Asset Management Execution Services Oy har genom en dotterbolagsfusion fusionerats med OP Kapitalförvaltning Ab 30.4.2021.

OP Andelslag har sålt hela aktiestocken i sitt dotterföretag Checkout Finland Ab till Paytrail Oyj. Företagsaffären genomfördes 30.4.2021.

OP-Kortbolaget Abp:s firma har ändrats till OP Detaljkunder Abp 1.6.2021.

OP-Tjänster Ab och OP Andelslag har 25.5.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken OP-Tjänster Ab genom en dotterföretagsfusion fusioneras med OP Andelslag. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.11.2021.

OP Företagsbanken Abp och dess dotterföretag i Baltikum OP Finance AS (Estland), OP Finance SIA (Lettland) och AB OP Finance (Litauen) har 4.6.2021 och 22.6.2021 godkänt en fusionsplan, enligt vilken dotterföretagen i Baltikum fusioneras med sitt moderföretag OP Företagsbanken Abp genom en gränsöverskridande fusion. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 31.10.2021.

OP Företagsbanken Abp:s styrelse godkände 2.7.2021 en delningsplan enligt vilken aktierna i dotterbolaget Pohjola Försäkring Ab, som bedriver OP Företagsbanken Abp:s skadeförsäkringsrörelse, överförs till OP Andelslags direkta ägo. Delningen genomförs tekniskt så att OP Företagsbanken Abp delas partiellt och en del övergår till OP Andelslags helägda hjälpbolag OP Vakuutus Holding Oy som omedelbart efter delningen fusioneras med OP Andelslag genom en dotterföretagsfusion. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av delningen är 29.11.2021, och den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.11.2021.

Pohjola Försäkring Ab säljer hela aktiestocken i Pohjola Sjukhus Ab till Pihlajalinna Terveys Oy, som hör till Pihlajalinna-koncernen. Företagsaffären offentliggjordes 2.7.2021. Den nettoskuld fria köpesumman är 31,8 miljoner euro. Företagsaffären förutsätter Konkurrens- och konsumentverkets godkännande.

OP Andelslag och OP Företagsbanken Abp har 26.10.2021 och 27.10.2021 fattat beslut om en försäljning av aktierna i OP Säilytys Oy. Enligt besluten ska OP Företagsbanken Abp sälja hela aktiestocken i OP Säilytys Oy till OP Andelslag.

OP Andelslags förvaltning

OP Gruppens centralinstituts, dvs. OP Andelslags, förvaltningsråd har 18.11.2020 utsett ledamöterna till OP Andelslags styrelse för mandatperioden 1.1–31.12.2021. Det sker inga ändringar i styrelsens sammansättning.

Alla nuvarande ledamöter fortsätter i styrelsen 2021: Leif Enberg (styrelseordförande, Oy Mapromec Ab), Jarna Heinonen (professor i företagande, Handelshögskolan vid Åbo universitet), Jari Himanen (verkställande direktör, OP Suur-Savo), Kati Levoranta (Executive Vice President, kommersiell och operativ direktör, P2X Solutions Ab), Pekka Loikkanen (professionell styrelseledamot), Tero Ojanperä (styrelseordförande, Silo.AI), Riitta Palomäki (professionell styrelseledamot), Jaakko Pehkonen (professor i nationalekonomi, Jyväskylä universitet), Timo Ritakallio (chefdirektör, OP Gruppen), Olli Tarkkanen (verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki) och Mervi Väisänen (lektor i marknadsföring, Kajaanin ammattikorkeakoulu).

Dessutom valde styrelsen 15.12.2020 inom sig för den nya perioden ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter till styrelsens lagstadgade kommittéer. Som ordförande för styrelsen fortsätter Jaakko Pehkonen och som vice ordförande Jarna Heinonen. Inga ändringar skedde i sammansättningarna av styrelsens kommittéer.

OP Andelslag höll ordinarie andelsstämma 21.4.2021. På stämman valdes förvaltningsrådsledamöter och revisor.

Förvaltningsrådet har 36 ledamöter. Vid den ordinarie andelsstämma omvaldes följande förvaltningsrådsledamöter som stod i tur att avgå: upphandlingschef Päivi Hakasuo, verkställande direktör Mika Helin, restonom (YH), MBA Mervi Hinkkanen, professor Juha-Pekka Junttila, företagare Taija Jurmu, doktorand Päivi Kujala, CGR-revisor Katja Kuosa-Kaartti, verkställande direktör Pekka Lehtonen, verkställande direktör Sirpa Leppäkoski, direktör Timo Metsä-Tokila, Senior Manager Anssi Mäkelä, CFO Annukka Nikola, agronomie- och forstdoktor Yrjö Niskanen, verkställande direktör Ulf Nylund, lantbruksföretagare Johanna Pättiniemi, utvecklingsdirektör Tiina Rajala, professor Petri Sahlström, företagare Carolina Sandell, lantbruksföretagare Timo Saukkonen, professor Markku Sotarauta, företagare Timo Syrjälä, verkställande direktör Pauliina Takala och verkställande direktör Ari Väänänen. Juha-Pekka Junttilas medlemskap upphörde 20.9.2021.

Till nya förvaltningsrådsledamöter valdes verkställande direktör Raili Hyvönen, biträdande professor Saara Julkunen, utvecklingschef Mika Kainusalmi, verkställande direktör Matti Kiuru, distriktskaplan Toivo Loikkanen, lantbruksföretagare Veijo Manninen, verkställande direktör Kaisa Markula, serviceförman Jarmo Nurmela, verkställande direktör Heikki Palosaari, verkställande direktör Teuvo Perätalo, verkställande direktör Tuomas Puttonen, verkställande direktör Jyrki Rantala och verkställande direktör Teemu Sarhema.

Vid sitt konstituerande möte valde förvaltningsrådet sitt presidium. Som ordförande fortsätter CFO Annukka Nikola och som vice ordförande professor Markku Sotarauta och verkställande direktör Ari Väänänen.

Den ordinarie andelsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor för räkenskapsperioden 2021. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Juha-Pekka Mylén.

Händelser efter rapportperioden

OP Gruppen betalade räntorna på Avkastningsandelarna för 2020 i början av oktober

OP Gruppen betalade räntorna på Avkastningsandelarna för 2020 till innehavarna av Avkastningsandelar 4.10.2021. I sin vinstutdelning har OP Gruppen följt Europeiska centralbankens (ECB) rekommendation, som upphörde att gälla 30.9.2021. ECB meddelade 23.7.2021 att dess rekommendation som begränsar bankernas vinstutdelning upphör att gälla vid slutet av september 2021. Räntorna på Avkastningsandelarna för 2020 uppgick till sammanlagt 95 miljoner euro enligt det ursprungliga avkastningsmålet 3,25 procent. OP Gruppens vinstutdelning återgår till den normala tidtabellen för betalning av räntorna på Avkastningsandelarna. Enligt den betalas föregående års ränta i juni följande år om betalningsförutsättningarna är uppfyllda. Avkastningsmålet för 2021 är 3,25 procent. Den slutliga räntan fastställs efter räkenskapsperiodens slut.

Utnämning i direktionen för OP Gruppens centralinstitut

OP Andelslags styrelse har 26.10.2021 utnämnt riskhanteringsdirektör Markku Pehkonen till direktionsledamot från och med 1.1.2022. Markku Pehkonen har arbetat som riskhanteringsdirektör för OP Gruppen sedan 2018.

Utsikter för återstoden av året

Återhämtningen i världsekonomin och den finländska ekonomin fortsatte under det tredje kvartalet, men den snabbaste fasen började vara över. Den ekonomiska återhämtningen stärktes av att restriktionerna som coronapandemin orsakat lättades, vilket framför allt stödde servicesektorerna. Industrin led ändå av problem i leveranskedjorna som orsakats av den snabba ekonomiska återhämtningen och delvis också fortsättningsvis av coronapandemin.

Den snabba återhämtningen har lett till att priserna på många råvaror stigit, vilket har ökat inflationen. Ökningen i inflationstakten väntas till stor del vara tillfällig, men energipriserna som steg i höst ökade igen inflationssoror på marknaden. Osäkerheten på aktiemarknaden ökade under början av hösten och ränteförväntningarna steg.

Ekonomin fortsätter att återhämta sig under den närmaste tiden. I Finland är såväl hushållens som företagens ekonomiska situation god, och den positiva trenden på bostadsmarknaden fortsätter. Utsikterna för de korta marknadsräntorna är stabila. Det finns dock många faktorer

som ökar osäkerheten i utsikterna. Coronapandemin kan fortfarande leda till restriktioner som bromsar upp återhämtningen. Stigande energipriser kan minska köpkraften och problem i produktionskedjorna orsaka produktionsavbrott. Osäkerheten kan även återspeglas på finansmarknaden.

En plötslig försämring i pandemiutvecklingen skulle påverka OP Gruppen på tre sätt: osäkerheten skulle öka på finans- och placeringsmarknaden samt i ekonomin, kundernas ökade ekonomiska svårigheter skulle öka kreditrisken samt minska efterfrågan på tjänster, och dessutom skulle en försämring i virusläget kunna försvåra ett effektivt genomförande av OP Gruppens egen verksamhet.

OP Gruppens resultat före skatt 2021 uppskattas bli större än 2020. Coronapandemin medför fortfarande osäkerhet i nedskrivningarna av fordringar och intäkterna från placeringsverksamheten.

Alla prognoser och bedömningar i den här delårsrapporten grundar sig på rådande uppfattning om den ekonomiska utvecklingen. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Formler för nyckeltalen

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpats presenteras nedan.

Alternativa nyckeltal

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Rapportperiodens resultat} \times (\text{räkenskapsperiodens dagar} / \text{rapportperiodens dagar})}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE), utan OP-bonus, %	$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat} + \text{OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar} / \text{rapportperiodens dagar})}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Rapportperiodens resultat} \times (\text{räkenskapsperiodens dagar} / \text{rapportperiodens dagar})}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), utan OP-bonus, %	$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat} + \text{OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar} / \text{rapportperiodens dagar})}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Intäkter från placeringsverksamhet	Nettointäkter från placeringsverksamhet + Tillfälligt undantag (overlay approach)
Utlåning	Balansposten Fordringar på kunder
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar} \times (\text{räkenskapsperiodens dagar} / \text{rapportperiodens dagar})}{\text{Kredit- och garantistock vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Inlåning	Inlåning i balansposten Skulder till kunder
Förlustreservens reserveringsgrad (coverage ratio), %	$\frac{\text{Förlustreserv}}{\text{Fordringar på kunder (balansposter och poster utanför balansräkningen)}} \times 100$
Observationsgrad för fallissemang (default capture rate), %	$\frac{\text{Nya fallerade avtal som var i steg 2 under jämförelseperioden}}{\text{Nya fallerade avtal under rapportperioden}} \times 100$
Intäkter från kundrörelsen	Räntenetto + försäkringsnetto + provisionsnetto
Skadeförsäkringen:	
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Försäkringsersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden och avskrivningar av immateriella poster som uppstått i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent

Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Livförsäkringen:	
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Belastningsinkomst + återföring av förvaltningsprovisioner}} \times 100$
Nyckeltal som kalkyleras separat	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflöden - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}} \times 100$
Kapitalrelationen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat*	$\frac{\text{Konglomeratets kapitalbas totalt}}{\text{Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt}} \times 100$
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (brutto)**}}{\text{Exponeringar vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Problemfordringar av exponeringarna, %	$\frac{\text{Problemfordringar (brutto)***}}{\text{Exponeringar vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Presterande exponeringar med anstånd av exponeringarna, %	$\frac{\text{Presterande exponeringar med anstånd (brutto)***}}{\text{Exponeringar vid rapportperiodens slut}} \times 100$

Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	$\frac{\text{Presterande exponeringar med anstånd (brutto)**}}{\text{Problemfordringar vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %	$\frac{\text{Förlustreserv som riktas till balansposten fordringar på kunder}}{\text{Problemfordringar vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Kredit- och garantistock	Kreditstocken + garantistocken
Exponeringar	Kredit- och garantistocken + räntefordringar + outnyttjade kreditarrangemang
Övriga exponeringar	Räntefordringar + outnyttjade kreditarrangemang

*Övergångsbestämmelserna har beaktats i relationstalet enligt konglomeratlagen.

**Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar och övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter.

***Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar eller till presterande exponeringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Presterande exponeringar med anstånd är nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som problemfordringar.

Kapitaltäckningstabeller

Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, mn €	30.9.2021	31.12.2020
OP Gruppens eget kapital	13 736	13 112
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-858	-498
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-126	-203
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	12 752	12 410
Immateriella tillgångar	-341	-391
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-123	-93
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-2	-126
Förtutsebar utdelning och obetald utdelning från föregående räkenskapsperiod	-96	-95
ECL - förväntade förluster underskott	-452	-413
Tillämplig summa av otillräcklig täckning för nödlidande exponeringar	-0	
Kärnprimärkapital (CET1)	11 739	11 293
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse		40
Primärkapitaltillskott (AT1)		40
Primärkapital (T1)	11 739	11 333
Debenturlån	1 308	1 599
Debenturlån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	173	
Supplementärkapital (T2)	1 481	1 599
Kapitalbas totalt	13 220	12 933
Totalt riskvägt exponeringsbelopp, mn €	30.9.2021	31.12.2020
Kredit- och motpartsrisk	56 500	54 522
Schablonmetoden (SA)	4 824	4 562
Exponeringar mot stater och centralbanker	324	347
Institutexponeringar	4	9
Företagsexponeringar	3 241	3 068
Hushållsexponeringar	1 060	1 026
Aktieexponeringar	7	32
Övriga	190	80
Internmetoden (IRB)	51 676	49 960
Institutexponeringar	1 152	1 029
Företagsexponeringar	28 817	26 461
Hushållsexponeringar	13 582	14 295
Aktieexponeringar	7 107	7 036
Övriga	1 018	1 140
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 289	1 096
Operativ risk, schablonmetoden	3 786	3 964
Värdejustering av exponeringar (CVA)	201	138
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	61 776	59 720

Relationstal, %	30.9.2021	31.12.2020
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,0	18,9
Tier 1 -kapitalrelation	19,0	19,0
Kapitalrelation	21,4	21,7
Relationstal utan övergångsbestämmelse, %	30.9.2021	31.12.2020
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,0	18,9
Tier 1 -kapitalrelation	19,0	18,9
Kapitalrelation	21,1	21,6
Kapitalkrav, mn €	30.9.2021	31.12.2020
Kapitalbas	13 220	12 933
Kapitalkrav	8 497	8 213
Buffert för kapitalkrav	4 723	4 719

Kapitalkravet 13,8 procent består av minimikravet 8 procent, kapitalkonservingsbufferten 2,5 procent, O-SII-kapitalkravet 1,0 procent, ECB:s kapitalkrav (P2R) 2,25 procent och ländersvisa kontryckiska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Skuldsättning, mn €	30.9.2021	31.12.2020
Primärkapital (T1)	11 739	11 333
Exponeringar totalt	158 855	144 799
Bruttosoliditetsgrad, %	7,4	7,8

Bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio) beskriver skuldsättningen; mätarens miniminivå är tre procent.

OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
OP Gruppens egna kapital	13 736	13 112
Kapitallån och debenturlån	1 481	1 640
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-187	-331
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 098	-1 147
Värderingsdifferenser i försäkringsrörelsen*	698	623
Planerad utdelning och obetald vinstutdelning från föregående räkenskapsperiod	-96	-95
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen**	-218	-184
ECL - förväntade förluster underskott	-426	-387
Konglomeratets kapitalbas totalt	13 890	13 231
Kapitalbaskravet i kreditinstitutsverksamheten***	7 567	7 284
Kapitalbaskravet i försäkringsrörelsen*	1 562	1 508
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	9 130	8 791
Konglomeratets kapitaltäckning	4 761	4 439
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen) (%)	152	150

*Värderingsdifferenser och bedömning av SCR enligt försäkringsbolagens solvens

**Överskott i pensionsansvar, värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

***Totalt riskvägt exponeringsbelopp x 13,8 %

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna.

TABELLDEL

Resultaträkning

Mn €	Not	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Räntenetto	2	971	960	331	315
Försäkringsnetto	3	542	476	215	181
Provisionsnetto	4	761	679	249	224
Nettointäkter från placeringsverksamhet	5	253	31	-2	59
Övriga rörelseintäkter		47	121	4	8
Intäkter totalt		2 573	2 268	796	787
Personalkostnader		656	594	195	179
Avskrivningar och nedskrivningar		192	196	64	67
Övriga rörelsekostnader	6	573	624	170	174
Kostnader totalt		1 420	1 414	429	421
Nedskrivningar av fordringar	7	-95	-183	-59	-17
OP-bonus till ägarkunder		-152	-190	-53	-65
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-48	45	42	-44
Resultat före skatt		858	526	297	239
Inkomstskatter		164	110	55	48
Periodens resultat		693	416	241	191
Fördelning:					
Periodens resultat hänförligt till ägarerna		693	413	242	190
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		0	3	0	1
Totalt		693	416	241	191

Rapport över totalresultat

Mn €	Not	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Periodens resultat		693	416	241	191
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		39	-15	1	-18
Förändring i omvärderingsfond		15		15	
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		-33	13	2	85
Säkring av kassaflöde		-96	65	-21	-7
Tillfälligt undantag (overlay approach)		49	-38	-42	48
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-8	3	0	4
Förändring i omvärderingsfond		-3		-3	
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		7	-3	0	-17
Säkring av kassaflöde		19	-13	4	1
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-10	8	8	-10
Periodens totalresultat		672	435	206	277
Fördelning av totalresultat:					
Periodens totalresultat hänförligt till ägarerna		672	432	207	276
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		0	3	0	1
Totalt		672	435	206	277

Balansräkning

Mn €	Not	30.9.2021	31.12.2020
Kontanta medel		32 274	21 827
Fordringar på kreditinstitut		518	306
Derivatinstrument	16	3 524	5 215
Fordringar på kunder		95 229	93 644
Investeringsstillgångar		23 258	23 562
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		12 602	11 285
Immateriella tillgångar		1 236	1 311
Materiella tillgångar		477	633
Övriga tillgångar		2 366	2 236
Skattefordringar		164	188
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning	1	9	
Tillgångar totalt		171 657	160 207
Skulder till kreditinstitut		16 278	8 086
Derivatinstrument		2 344	3 424
Skulder till kunder		76 896	73 422
Försäkringskuld	8	9 022	9 374
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	9	12 658	11 323
Skuldebrev emitterade till allmänheten	10	34 391	34 706
Avsättningar och övriga skulder		3 249	3 431
Skatteskulder		1 087	1 069
Efterställda skulder		1 990	2 261
Skulder hänförliga till anläggningstillgångar som innehas för försäljning	1	7	
Skulder totalt		157 921	147 095
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar		214	212
Avkastningsandelar		3 017	2 962
Fonden för verkligt värde	11	317	382
Övriga fonder		2 184	2 172
Ackumulerade vinstmedel		7 878	7 248
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		126	137
Eget kapital totalt		13 736	13 112
Skulder och eget kapital totalt		171 657	160 207

Rapport över förändringar i eget kapital

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel				
Eget kapital 1.1.2020	3 238	251	2 185	6 730	12 404	166	12 570	
Periodens totalresultat		32		400	432	3	435	
Periodens resultat				413	413	3	416	
Övrigt totalresultat		32		-12	20		20	
Vinstutdelning				-98	-98	-8	-106	
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	-125				-125		-125	
Fondöverföringar			-14	14				
Övriga				-2	-2	-4	-5	
Eget kapital 30.9.2020	3 113	283	2 172	7 045	12 612	157	12 770	

Mn €	Eget kapital som hör till ägare					Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Akkumulerade vinstmedel				
Eget kapital 1.1.2021	3 174	382	2 172	7 248	12 975	137	13 112	
Periodens totalresultat		-65	12	724	672	0	672	
Periodens resultat				693	693	0	693	
Övrigt totalresultat		-65	12	31	-21		-21	
Vinstutdelning				-94	-94	-6	-100	
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	57				57		57	
Övriga				0	0	-5	-5	
Eget kapital 30.9.2021	3 231	317	2 184	7 878	13 610	126	13 736	

Kassaflödesanalys

Mn €	1-9/2021	1-9/2020
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	693	416
Justeringar i rapportperiodens resultat	533	122
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-2 147	-4 026
Fordringar på kreditinstitut	-18	-3
Derivatinstrument	135	-739
Fordringar på kunder	-1 789	-2 800
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	-397	57
Investeringsstillgångar	132	-52
Ovriga tillgångar	-209	-490
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	12 011	10 350
Skulder till kreditinstitut	8 184	5 720
Derivatinstrument	14	-443
Skulder till kunder	3 619	4 761
Försäkringskulder	5	9
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	263	-29
Avsättningar och ovriga skulder	-73	331
Betald inkomstskatt	-117	-94
Erhållna utdelningar	64	35
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	11 037	6 802
Kassaflöde från investeringar		
Anskaffning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	1	0
Försäljning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten	35	193
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-84	-97
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	9	427
B. Kassaflöde från investeringar totalt	-38	522
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, förändring	-252	572
Skuldebrev emitterade till allmänheten, förändring	1	1 085
Andels- och aktiekapital, ökning	183	17
Andels- och aktiekapital, minskningar	-126	-142
Utdelningar och räntor på andelskapital	-96	-106
Leasingskulder	-27	-25
Ovriga ökning i eget kapital		5
Ovriga minskningar i eget kapital		1
C. Kassaflöde från finansiering totalt	-317	1 407
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	10 683	8 732
Likvida medel vid början av perioden	22 053	12 168
Effekten av förändringar i valutakurserna	-105	508
Likvida medel vid slutet av perioden	32 630	21 408
Erhållna räntor	1 106	1 351
Betalda räntor	-307	-444
Likvida medel		
Kontanta medel	32 274	21 172
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	356	236
Totalt	32 630	21 408

Segmentrapportering

Uppgifter enligt segment

	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Ovrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Resultatet för januari–september 2021, mn €						
Ranteneitto	715	305	-1	-65	17	971
varav interna nettoresultat före skatt		-5		5		
Försäkringsnetto			552		-10	542
Provisionsnetto	560	144	62	0	-5	761
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-5	130	184	-7	-50	253
Övriga rörelseintäkter	24	53	1	513	-545	47
Intäkter totalt	1 294	633	797	441	-593	2 573
Personalkostnader	322	67	116	152	-1	656
Avskrivningar och nedskrivningar	40	10	44	99	-2	192
Övriga rörelseintäkter	517	161	193	260	-558	573
Kostnader totalt	878	238	353	511	-561	1 420
Nedskrivningar av fordringar	-70	-25	0	0	0	-95
OP-bonus till ägarkunder	-122	-14	-16			-152
Tillfälligt undantag (overlay approach)			-48		0	-48
Resultat före skatt	224	356	380	-70	-32	858
Resultatet för januari–september 2020, mn €						
Ranteneitto	694	297	-1	-46	16	960
varav interna nettoresultat före skatt		-17		17		
Försäkringsnetto			485		-8	476
Provisionsnetto	517	104	55	7	-4	679
Nettointäkter från placeringsverksamhet	1	106	-37	11	-50	31
Övriga rörelseintäkter	21	14	6	582	-502	121
Intäkter totalt	1 232	521	508	553	-547	2 268
Personalkostnader	309	56	101	128	0	594
Avskrivningar och nedskrivningar	39	14	43	102	-2	196
Övriga rörelseintäkter	504	150	200	285	-515	624
Kostnader totalt	852	220	344	515	-517	1 414
Nedskrivningar av fordringar	-118	-66	0	1		-183
OP-bonus till ägarkunder	-162	-14	-14			-190
Tillfälligt undantag (overlay approach)			45	0	0	45
Resultat före skatt	100	221	195	39	-30	526

Balansräkning 30.9.2021, mn €	Hushållsbank	Företagsbank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	54	190		32 031		32 274
Fordringar på kreditinstitut	25 970	201	1 967	12 836	-40 456	518
Derivatinstrument	429	3 576	93	237	-811	3 524
Fordringar på kunder	70 576	25 161		461	-970	95 229
Investeringsstillgångar	629	555	9 272	22 013	-9 211	23 258
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			12 602			12 602
Immateriella tillgångar	30	192	779	241	-5	1 236
Materiella tillgångar	325	5	13	142	-7	477
Övriga tillgångar	359	523	1 116	545	-177	2 366
Skattefordringar	45	2	26	43	47	164
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning			9			9
Tillgångar totalt	98 417	30 406	25 877	68 550	-51 592	171 657
Skulder till kreditinstitut	12 146	620		42 074	-38 563	16 278
Derivatinstrument	341	2 748	19	112	-877	2 344
Skulder till kunder	61 859	14 676		3 031	-2 670	76 896
Försäkringskuld			9 022			9 022
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			12 658			12 658
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 517	1 221	0	20 945	-4 292	34 391
Avsättningar och övriga skulder	752	918	487	1 167	-74	3 249
Skatteskulder	463	5	209	409	1	1 087
Efterställda skulder		0	380	2 002	-392	1 990
Skulder hänförliga till anläggningstillgångar som innehas för försäljning			7			7
Skulder totalt	92 078	20 187	22 782	69 740	-46 867	157 921
Eget kapital						13 736
Balansräkning 31.12.2020, mn €						
Kontanta medel	63	224	0	21 540		21 827
Fordringar på kreditinstitut	20 668	103	1 653	11 845	-33 965	306
Derivatinstrument	722	5 144	341	209	-1 199	5 215
Fordringar på kunder	69 362	24 701		495	-915	93 644
Investeringsstillgångar	676	494	9 597	19 053	-6 257	23 562
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			11 285			11 285
Immateriella tillgångar	35	207	782	291	-3	1 311
Materiella tillgångar	341	4	130	165	-9	633
Övriga tillgångar	278	588	979	627	-235	2 236
Skattefordringar	91	2	10	45	40	188
Tillgångar totalt	92 237	31 467	24 777	54 270	-42 543	160 207
Skulder till kreditinstitut	11 117	564		28 709	-32 303	8 086
Derivatinstrument	425	4 082	2	192	-1 278	3 424
Skulder till kunder	59 436	13 118		3 221	-2 352	73 422
Försäkringskuld			9 374			9 374
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal			11 323			11 323
Skuldebrev emitterade till allmänheten	13 932	855		21 207	-1 288	34 706
Avsättningar och övriga skulder	903	774	682	1 254	-183	3 431
Skatteskulder	496	4	176	395	-1	1 069
Efterställda skulder	-6		380	2 294	-407	2 261
Skulder totalt	86 302	19 396	21 937	57 271	-37 811	147 095
Eget kapital						13 112

Noter

1. Redovisningsprinciper
2. Rantenetto
3. Försäkringsnetto
4. Provisionsnetto
5. Nettointäkter från placeringsverksamhet
6. Övriga rörelsekostnader
7. Nedskrivningar av fordringar
8. Försäkringskund
9. Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal
10. Skuldebrev emitterade till allmänheten
11. Fonden för verkligt värde efter skatt
12. Ställda säkerheter
13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder
14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
15. Åtaganden utanför balansräkningen
16. Derivatinstrument
17. Fördelning av placeringar i segment Försäkring
18. Närståendetransaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 Delårsrapportering och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2020.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Delårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

1. Redovisningsprinciper som kräver ledningens prövning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då delårsrapporten upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från det verkliga utfallet. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas. Vid upprättandet av delårsrapporten har ledningens prövning använts särskilt för beräkningen av förväntade kreditförluster.

Förväntade kreditförluster

Flera faktorer som kräver ledningens prövning ansluter sig till upprättandet av beräkningsmodeller för förväntade kreditförluster (ECL), bland annat:

- val av rätta ECL-modeller som beskriver de kreditförluster som kan väntas i avtalsbeståndet så väl som möjligt
- olika antaganden och bedömningar från egna medarbetare som gjorts i modellerna
- val av estimatmetoder för ECL-modellernas parametrar
- fastställande av avtals löptid för krediter utan förfallodag (revolverande krediter)
- fastställande av den modellrisk som ansluter sig till modelleringsmaterial och datakvalitet
- korrekt indelning av avtal i olika segment så att deras ECL beräknas med rätt modell
- val av makroekonomiska faktorer så att ändringarna i dem korrelerar med avtalens sannolikhet för fallissemang
- prognostisering av makroekonomiska scenarier och sannolikheten för dem i framtiden
- tilläggsavsättningar som enligt ledningens bedömning riktats till en viss bransch till exempel på grund av coronapandemin
- sänkning av säkerhetsvärdet enligt ledningens prövning på grund av säkerhetens geografiska läge.

Ledningens prövning har också använts för att bedöma en betydande ökning i kreditrisken, bland annat för:

- bedömningar från egna medarbetare som används för att bedöma den relativa förändringen i kreditrisken för privatkunder, med vilka säkerställs att antalet avtal som överförs till steg 2 är korrekt före överföringen till steg 3 (s.k. default capture rate)
- valet av absolut gräns som baserar sig på det historiska beteendet för fallissemang samt på OP Gruppens kreditriskprocess
- bestämningen av längden på den tidsperiod under vilken kunden måste visa ett gott betalningsbeteende för att nedskrivningssteget ska kunna förbättras från steg 3 till steg 2 och 1.

Den egentliga beräkningen av ECL-tal utförs med ECL-modellerna utan prövning av ledningen, fränsett stora företagsexponeringar i steg 3, för vilka ECL beräknas med en kassaflödesbaserad ECL-metod som baseras på bedömningar från egna medarbetare.

Den prövning och bedömning som ledningen gjort och som ingår i beräkningen av förväntade kreditförluster finns till övriga delar än de som anges ovan i bokslutet för 2020.

För de val som gjorts vid beräkningen av förväntade kreditförluster under coronakrisen redogörs i not 7 Nedskrivningar av fordringar.

2. Effektiv ränta på TLTRO III-finansiering

Den effektiva räntan har beräknats för TLTRO III-finansieringen på basis av ledningens bedömning av uppfyllandet av kriterierna för nettoutlåningen under de kommande granskningsperioderna. Om ledningens bedömning senare ändras, behandlas ändringarna som ändringar i det bokförda värdet. Det bokförda bruttovärdet för ett lån beräknas då på nytt så att det motsvarar nuvärdet av de på nytt uppskattade kassaflödena. Nuvärdet har fastställts genom diskontering med utgångspunkt i lånets ursprungliga effektivränta. Den justering som då uppkommer resultatförs.

3. Referensräntereformens inverkan på redovisningsprinciperna

OP Gruppen har 1.1.2021 tagit i bruk dokumentet Referensräntereform (fas 2), med vilket standarderna IFRS 9, IAS 39 och IFRS 7, IFRS 4 och IFRS 16 ändras. De här ändringarna är en fortsättning på det dokument om Referensräntereformen (fas 1) som togs i bruk 2020.

Ändringarna i fas 2 medför två praktiska lättnader, och dessa tillämpas från och med den tidpunkt då referensräntereformen tas i bruk. Den första lättnaden gäller finansiella instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde så att en ändring av avtalsbaserade kassaflöden på grund av referensräntereformen behandlas genom att uppdatera effektivräntan, varvid ingen direkt vinst eller förlust uppkommer till följd av ändringen. Den här ändringen har ingen betydande inverkan på OP Gruppen, eftersom merparten av fordringarna och skulderna är euriborbundna och euribor används fortfarande om referensränta. Endast en liten del av skulderna och fordringarna är bundna till Libor. Den andra lättnaden gäller säkringsredovisningen som inte avbryts även om referensräntan ändras under ett pågående säkringsförhållande, utan den säkrade risken och kassaflödena i anslutning till den definieras på nytt då referensräntan ändras. På motsvarande sätt ändras säkringsdokumenteringen för den säkrade risken och säkringsinstrumentet. Ändringen i värderingen som orsakas av detta redovisas som en del av säkringsineffektiviteten. Den här ändringen har ingen väsentlig inverkan på OP Gruppen, eftersom merparten av säkringarna är euriborbundna.

4. Klassificering av Pohjola Sjukhus som en anläggningstillgång som innehas för försäljning

Under det andra kvartalet klassificerade OP Gruppen i enlighet med fattade beslut Pohjola Sjukhus som en anläggningstillgång som innehas för försäljning. Pohjola Sjukhus är en sjukhuskedja som specialiserat sig på ortopedi, det vill säga på vård av sjukdomar och olycksfallsskador i stöd- och rörelseorganen. Pohjola Sjukhus är verksamt på fem universitetssjukhusorter: Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg och Kuopio. Företaget hade i genomsnitt 266 anställda 2020. Pohjola Sjukhus redovisades i sin helhet i balansräkningen för segmentet Försäkring 30.9.2021.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning specificerade:

Tillgångar, mn €	30.9.2021
Materiella tillgångar	0
Immateriella tillgångar	1
Övriga tillgångar	8
Tillgångar totalt (A)	9
Skulder, mn €	30.9.2021
Avsättningar och övriga skulder	7
Skulder totalt (B)	7
Nettobalansvärde (A-B)	2

5. Bokföringsbehandlingen av utgifter för konfigurering och anpassning av molntjänster

IFRS-tolkningskommittén gav i april 2021 sitt slutliga agendabeslut om bokföringsbehandlingen av utgifter för konfigurering och anpassning av molntjänster. I agendabeslutet granskade tolkningskommittén om det för konfigureringen och anpassningen av en tillämpning ska bokföras en immateriell tillgång i enlighet med standarden IAS 38, och hur man ska bokföra dessa konfigurering- och anpassningsutgifter om en immateriell tillgång inte bokförs. OP Gruppen har inlett analyseringen av agendabeslutets inverkan på redovisningsprinciperna som tillämpas på molntjänsternas ibruktagning utgifter. Analyseringen pågår under hösten 2021 och de eventuella effekterna beaktas senast i bokslutet för 2021.

Not 2. Räntenetto

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	1	1	0	0
Fordringar på kunder				
Krediter	921	940	310	316
Finansiella leasingfordringar	24	22	8	7
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden		0		
Totalt	945	962	318	323
Skuldebrev				
Värderade till verkligt värde via resultatet	0	1	0	0
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	39	48	13	15
Upplupet anskaffningsvärde	0	3	0	1
Totalt	39	51	13	16
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-108	-94	-37	-31
Säkring av kassaflöde	38	37	13	12
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	-2	3	0	3
Totalt	-73	-53	-24	-16
Skulder till kreditinstitut				
Negativa räntor	55	26	24	19
Skulder till kunder				
Negativa räntor	25	15	9	7
Övriga	8	7	2	2
Totalt	1 000	1 010	342	351
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	0	3	0	0
Skulder till kunder	10	48	2	12
Skuldebrev emitterade till allmänheten	110	178	35	53
Efterställda skulder				
Kapitallån	0	0	0	0
Övriga	45	38	15	16
Totalt	45	38	15	16
Derivatinstrument				
Säkring av verkligt värde	-198	-198	-62	-63
Övriga	-27	-75	-8	-16
Totalt	-225	-273	-71	-79
Fordringar på kreditinstitut				
Negativa räntor	85	45	33	21
Övriga	4	5	1	2
Totalt	29	44	16	25
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	971	965	327	326
Säkringsinstrument	-152	108	-33	-2
Värdförändringar i de säkrade posterna	153	-113	36	-8
Räntenetto totalt	971	960	331	315

Not 3. Försäkringsnetto

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	1 271	1 241	293	293
Återförsäkrarens andel	-2	4	3	-3
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-140	-136	112	103
Återförsäkrarens andel	12	11	-11	-6
Totalt	1 141	1 119	398	386
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-663	-705	-233	-218
Återförsäkrarens andel	42	16	29	3
Förändring i avsättning för oreglerade skador	5	23	38	-5
Återförsäkrarens andel	-2	4	-22	7
Totalt	-617	-661	-189	-213
Övriga poster i skadeförsäkring	-4	-3	-2	0
Livförsäkringens riskrörelse	23	22	8	8
Försäkringsnetto totalt	542	476	215	181

Not 4. Provisionsnetto

Januari–september 2021, mn. €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	7-9/2021
Provisionsintäkter							
Utlåning	74	37		0	-1	110	35
Inlåning	15	2		0	0	18	6
Betalningsrörelse	209	30		10	-10	240	82
Värdepappersförmedling	8	22			-8	22	7
Värdepappersemissioner	0	6			0	6	1
Fond- och förvaltningsprovisioner	34	185	69	0	-85	203	72
Kapitalförvaltning	17	20		0	-10	28	8
Juridiska tjänster	17	0			0	17	5
Garantier	8	10		0	0	18	6
Bostadsförmedling	58				0	58	20
Försäkringsförmedling	82		21		-57	46	8
Livförsäkringens belastningsinkomst			66			66	23
Hälsa- och välbefinnandetjänster			10		0	10	4
Övriga	61	2		1	-59	5	1
Totalt	585	314	165	11	-229	846	277
Provisionskostnader							
Utlåning	0	1		0	-1	0	0
Betalningsrörelse	19	4	1	2	-8	18	7
Värdepappersförmedling		3	0	0	0	3	1
Värdepappersemissioner	0	2		0	-2	1	0
Fonder		85	0		-85	1	0
Kapitalförvaltning		8	0	2	0	10	4
Garantier		0				0	0
Försäkringsförmedling	-5		94		-53	37	12
Hälsa- och välbefinnandetjänster			4		0	4	1
Övriga	11	68	0	6	-72	13	4
Totalt	26	170	99	11	-220	86	28
Provisionsnetto, totalt	560	144	67	-0	-9	761	249

Januari–september 2020, mn. €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	7–9/2020
Provisionsintäkter							
Utlåning	71	34		4	-1	108	33
Inlåning	1	2		0	0	2	1
Betalningsrörelse	199	26		11	-9	227	79
Värdepappersförmedling	6	20			-6	20	6
Värdepappersemissioner	0	7		0	0	7	3
Fond- och förvaltningsprovisioner	28	155	60	0	-73	170	59
Kapitalförvaltning	22	19		0	-10	32	10
Juridiska tjänster	16	0			0	16	6
Garantier	6	9		0	0	15	5
Bostadsförmedling	53					53	20
Försäkringsförmedling	76		20		-53	43	8
Livförsäkringens belastningsinkomst			64			64	22
Hälsa- och välbefinnandetjänster			9		0	9	3
Övriga	65	5		0	-68	2	1
Totalt	543	277	153	16	-220	770	255
Provisionskostnader							
Utlåning	0	1		0	-1	0	0
Betalningsrörelse	19	5	1	2	-8	19	7
Värdepappersförmedling		9	0	0	-1	8	3
Värdepappersemissioner	0	1		0	-1	0	0
Fonder		74	0		-74	0	0
Kapitalförvaltning		6	0	1	0	7	1
Garantier		0			0	0	1
Försäkringsförmedling	-5		89		-48	36	12
Hälsa- och välbefinnandetjänster			3		0	3	1
Övriga	13	78	0	5	-78	18	7
Totalt	27	173	93	9	-211	91	32
Provisionsnetto, totalt	517	104	60	7	-9	679	224

Not 5. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	28	40	9	12
Övriga intäkter och kostnader	-1	-7	0	-6
Realisationsvinster och -förluster	10	16	0	-0
Valutavärderingsvinster och -förluster	13	-14	6	-13
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar*	2	-4	-0	6
Totalt	52	31	15	-1
* Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev i försäkringsrörelsen				
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Finansiella tillgångar som Innehas för handel				
Skuldebrev				
Ränteintäkter och räntekostnader	3	4	1	3
Värderingsvinster och -förluster	-4	2	-2	2
Totalt	-1	6	-1	5
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	1	-1	-4	-2
Utdelningar och vinstandelar	5	9	5	6
Totalt	6	8	1	3
Derivatinstrument				
Ränteintäkter och räntekostnader	31	97	12	33
Värderingsvinster och -förluster	-110	163	-16	32
Totalt	-79	260	-4	65
Totalt	-74	274	-4	73
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter och räntekostnader	13	17	5	5
Värderingsvinster och -förluster	-41	6	-14	0
Totalt	-28	23	-9	6
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	157	-64	4	29
Utdelningar och vinstandelar	49	20	7	2
Totalt	205	-44	11	31
Totalt	178	-21	2	36
Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldebrev				
Ränteintäkter	32	24	20	8
Värderingsvinster och -förluster	-43	14	-4	19
Totalt	-11	38	15	26
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	12	-18	1	-2
Utdelningar och vinstandelar	5	7	2	4
Totalt	17	-12	3	2
Derivatinstrument				
Värderingsvinster och -förluster	-12	-20	-3	3
Totalt	-12	-20	-3	3
Totalt	-6	6	16	32
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet totalt	98	259	15	141

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	38	40	13	13
Värderingsvinster och -förluster	-20	-5	-14	-1
Kostnader för vederlag och skötsel	-28	-44	-9	-10
Övriga	1	1	0	0
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter totalt	-9	-8	-10	2

Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet**Lån och övriga fordringar**

Ränteintäkter	5	6	2	4
Räntekostnader	-2	-2	-1	-1
Realisationsvinster och -förluster		0		
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	3	1	0	0
Lån och övriga fordringar totalt	6	4	1	3

Skadeförsäkring

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar	-13	-16	-4	-5
---	-----	-----	----	----

Livförsäkring

Räntegottgörelse på kunders försäkringsbesparingar	-60	-62	-20	-20
Förändring i räntekompletteringar	114	-86	14	-22
Övriga försäkringstekniska poster**	44	-89	-21	-38
Totalt	98	-237	-27	-80

** I övriga försäkringstekniska poster ingår förändringar i andra försäkringstekniska reserver än räntekompletteringar.

Intresseföretag

Som behandlas med metoden för verkligt värde	14	-8	5	-4
Som behandlas med kapitalandelsmetoden	6	6	2	2
Totalt	20	-2	8	-1

Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	253	31	-2	59
---	------------	-----------	-----------	-----------

Not 6. Övriga rörelsekostnader

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
ICT-kostnader				
Drift	169	192	55	59
Utveckling	82	94	24	22
Lokaliteter	38	36	14	12
Myndighets- och revisionsavgifter	57	46	1	1
Köptjänster	83	97	27	32
Datakommunikation	24	28	8	9
Marknadsföring	19	20	7	6
Samhällsansvar	6	7	2	2
Försäkrings- och säkerhetskostnader	8	7	4	2
Övriga	87	97	28	30
Övriga rörelsekostnader totalt	573	624	170	174

Utvecklingskostnader

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
ICT-utvecklingskostnader	82	94	24	22
Andel eget arbete	45	40	13	12
Utvecklingskostnader i resultaträkningen totalt	128	135	37	34
Aktiverade ICT-kostnader	54	64	14	17
Överföring av poster som ska aktiveras /pers.kostn.	11	10	3	3
Aktiverade utvecklingskostnader totalt	65	74	17	21
Utvecklingskostnader totalt	192	209	55	55
Avskrivningar och nedskrivningar	133	136	44	46

Not 7. Nedskrivningar av fordringar

Mn €	1-9/2021	1-9/2020	7-9/2021	7-9/2020
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	106	89	50	59
Återföringar av fordringar som avskrivits	-9	-7	-4	-3
Förväntade kreditförluster (ECL) för fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen	-3	102	13	-39
Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev*	0	-1	0	0
Nedskrivningar av fordringar totalt	95	183	59	17

* Förväntade kreditförluster för skuldebrev i försäkringsrörelsen redovisas i nettointäkter från placeringsverksamhet.

Exponeringar för kreditrisker och förlustreserv för dem

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 30.9.2021

Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Exponeringar totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	61 989	7 360	41	7 400	2 010	71 400
Företagsbank	25 331	946	263	1 209	499	27 039
Fordringar på kunder totalt	87 320	8 306	304	8 610	2 509	98 439
Uttagsmän och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	6 573	421	7	428	31	7 032
Företagsbank	5 328	250	141	391	60	5 778
Uttagsmän och limiter totalt	11 901	671	147	819	91	12 811
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	3 278	51		51	13	3 341
Företagsbank	6 785	218		218	83	7 086
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	10 063	268		268	96	10 428
Skuldebrev						
Övrig rörelse	13 283	23		23		13 306
Försäkring	4 086	47		47	7	4 140
Skuldebrev totalt	17 369	70		70	7	17 446
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	126 653	9 315	451	9 766	2 703	139 123

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 30.9.2021

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmän och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Förlustreserv totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-21	-66	-2	-68	-307	-396
Företagsbank	-21	-17	-3	-20	-233	-274
Fordringar på kunder totalt	-42	-83	-5	-88	-541	-671
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1	0	-2
Företagsbank	-3	-1		-1	-11	-16
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-4	-2		-2	-12	-18
Skuldebrev***						
Övrig rörelse	-2	-1		-1		-2
Försäkring	-6	-2		-2	-3	-11
Skuldebrev totalt	-8	-2		-2	-3	-13
Totalt	-53	-87	-5	-93	-556	-702

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 30.9.2021	Steg 1		Steg 2		Steg 3	
		Andra än över 30 dagar		Totalt	Totalt	Totalt
		förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	71 841	7 831	48	7 879	2 054	81 774
Företagsbank	37 443	1 414	404	1 818	642	39 904
Förlustreserv						
Hushållsbank	-22	-67	-2	-69	-308	-399
Företagsbank	-24	-18	-3	-21	-245	-290
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,03 %	-0,85 %	-4,64 %	-0,88 %	-14,98 %	-0,49 %
Företagsbank	-0,06 %	-1,30 %	-0,72 %	-1,17 %	-38,10 %	-0,73 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	109 284	9 245	451	9 697	2 696	121 677
Förlustreserv totalt	-46	-85	-5	-90	-552	-689
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-0,92 %	-1,14 %	-0,93 %	-20,49 %	-0,57 %
Skuldebrev bokfört värde						
Övrig rörelse	13 283	23		23		13 306
Försäkring	4 086	47		47	7	4 140
Förlustreserv						
Övrig rörelse	-2	-1		-1		-2
Försäkring	-6	-2		-2	-3	-11
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Övrig rörelse	-0,01 %	-2,52 %		-2,52 %		-0,02 %
Försäkring	-0,14 %	-3,65 %		-3,65 %	-48,79 %	-0,27 %
Skuldebrev totalt	17 369	70		70	7	17 446
Förlustreserv totalt	-8	-2		-2	-3	-13
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-3,28 %		-3,28 %	-48,79 %	-0,08 %

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2020

Exponeringar	Steg 1		Steg 2		Steg 3	
	Mn €	Andra än över 30 dagar		Totalt	Totalt	Exponeringar totalt
		förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	61 405	6 649	58	6 707	1 865	69 977
Företagsbank	23 609	1 190	156	1 346	499	25 454
Fordringar på kunder totalt	85 013	7 839	214	8 053	2 365	95 431
Uttagsmän och llimitter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	6 219	379	2	381	24	6 624
Företagsbank	4 048	377	69	446	65	4 558
Uttagsmän och llimitter totalt	10 267	756	71	826	88	11 182
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	3 348	61		61	13	3 422
Företagsbank	6 267	262		262	99	6 628
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	9 615	324		324	111	10 050
Skuldebrev						
Övrig rörelse	13 141	50		50		13 191
Försäkring	4 403	48		48	17	4 469
Skuldebrev totalt	17 544	98		98	17	17 660
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	122 439	9 017	285	9 302	2 582	134 323

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2020

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Förlustreserv totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-28	-62	-1	-63	-290	-382
Företagsbank	-25	-28	-1	-29	-227	-281
Fordringar på kunder totalt	-53	-90	-3	-92	-518	-663
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1		-2
Företagsbank	-12	-1		-1	-14	-27
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-13	-2		-2	-14	-29
Skuldebrev***						
Övrig rörelse	-1	-1		-1		-2
Försäkring	-5	-2		-2	-6	-14
Skuldebrev totalt	-7	-3		-3	-6	-16
Totalt	-72	-95	-3	-97	-538	-708

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2020	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Totalt	
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	70 972	7 089	60	7 149	1 902	80 023
Företagsbank	33 923	1 829	225	2 054	663	36 640
Förlustreserv						
Hushållsbank	-29	-63	-1	-64	-290	-383
Företagsbank	-37	-29	-1	-30	-242	-309
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,04 %	-0,89 %	-2,34 %	-0,90 %	-15,27 %	-0,48 %
Företagsbank	-0,11 %	-1,59 %	-0,55 %	-1,48 %	-36,48 %	-0,84 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	104 895	8 918	285	9 203	2 564	116 663
Förlustreserv totalt	-65	-92	-3	-95	-532	-692
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,06 %	-1,03 %	-0,93 %	-1,03 %	-20,75 %	-0,59 %
Skuldebrev bokfört värde						
Övrig rörelse	13 141	50		50		13 191
Försäkring	4 403	48		48	17	4 469
Förlustreserv						
Övrig rörelse	-1	-1		-1		-2
Försäkring	-5	-2		-2	-6	-14
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Övrig rörelse	-0,01 %	-1,34 %		-1,34 %		-0,02 %
Försäkring	-0,12 %	-4,16 %		-4,16 %	-36,09 %	-0,31 %
Skuldebrev totalt	17 544	98		98	17	17 660
Förlustreserv totalt	-7	-3		-3	-6	-16
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,04 %	-2,72 %		-2,72 %	-36,09 %	-0,09 %

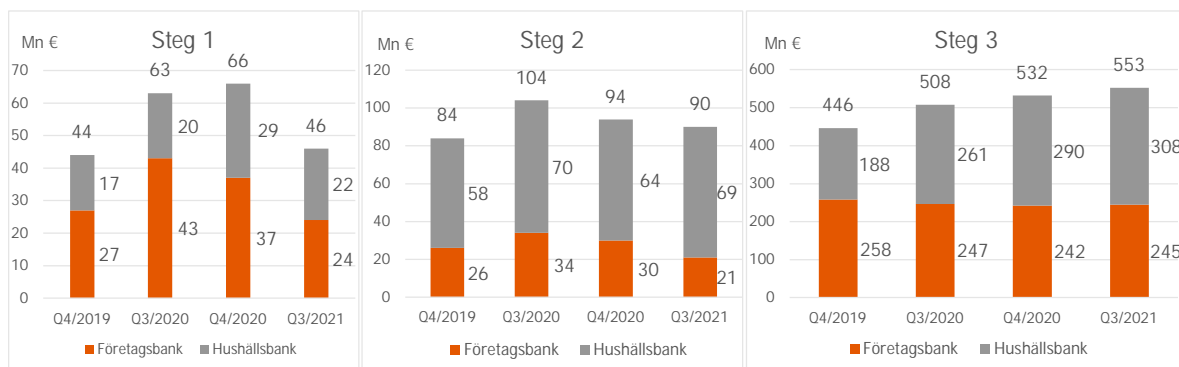
I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustr reserven under 1-9/2021 enligt nedskrivningssteg.

Fördringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €

	Steg 1 12 mån.	Steg 2 Hela löptiden	Steg 3 Hela löptiden	Totalt
Förlustrereserv 1.1.2021	65	93	533	692
Överföringar från steg 1 till steg 2	-3	27		24
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		21	20
Överföringar från steg 2 till steg 1	4	-14		-10
Överföringar från steg 2 till steg 3		-18	63	45
Överföringar från steg 3 till steg 2		3	-13	-10
Överföringar från steg 3 till steg 1	1		-12	-11
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	9	9	20	38
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-17	-9	-45	-71
Förändringar i riskparametrar (netto)	-12	-4	57	41
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar			-70	-70
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	-19	-4	20	-3
Förlustrereserv 30.9.2021	46	90	552	689
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2021	-1	-2	15	13

OP Gruppen kalibrerade under Q1/2021 hushållskundernas kreditklassificeringsmodell så att den motsvarar den nya definitionen av fallissemang från 2020. Detta inverkar i april på hushållskundernas IFRS 9 PD-modell samt på den kvantitativa SICR-modellen, med vilken man avgör överföringen av ett avtal från nivå 1 till nivå 2. De ursprungliga PD-kurvorna som användes i SICR-modellen kalibrerades så att de är jämförbara, varvid kalibreringen inte hade någon betydande inverkan på ECL. OP Gruppen uppdaterar hushållskundernas egentliga IFRS 9 PD-modell och den kvantitativa SICR-modellen under Q4/2021 som en del av den normala modelluppdateringen.

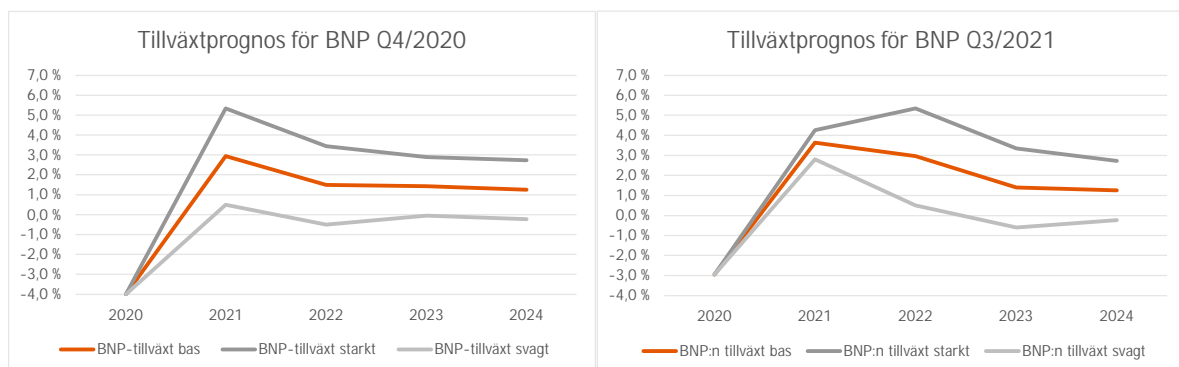
I följande diagram åskådliggörs utvecklingen i förväntade kreditförluster för kundfördringar enligt nedskrivningssteg under de senaste åren. I diagrammen ses hur de ökat under coronapandemin och hur ökningen jämnat ut sig.

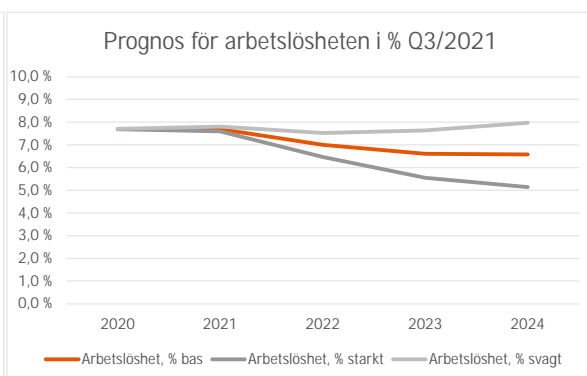
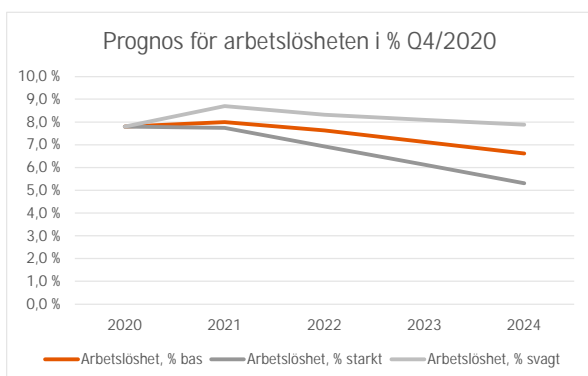


OP Gruppen erbjuder sina kunder möjlighet till högst 12 månaders amorteringsfrihet för bolån. För företag bedoms ändringar i betalningstiderna alltid från fall till fall och genom att i stor utsträckning utnyttja Finnveras borgen. Vid ändringar i betalningsplaner identifieras exponeringar med anstånd och kunder med fallissemang i enlighet med normala anvisningar.

Vid ECL-kalkyleringen uppdateras de makroekonomiska faktorerna kvartalsvis. ECL beräknas som det vägda medelvärdet av tre olika scenarier. Scenarierna har viktats normalt, dvs. svagt 20 %, bas 60 % och starkt 20 %. Under det tredje kvartalet 2021 hade uppdateringen av de makroekonomiska prognoserna inte någon väsentlig inverkan på de förväntade kreditförlusterna.

I följande diagram åskådliggörs förändringen i prognoserna för BNP och arbetslöshetsgraden.





Skuldebrev, mn €

	Steg 1 12 mån.	Steg 2 Hela löptiden	Steg 3 Hela löptiden	Totalt
Förlustreserv 1.1.2021	7	3	6	16
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	1		0
Överföringar från steg 2 till steg 1	0	0		0
Överföringar från steg 2 till steg 3	0	0		0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	1		0	2
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	-1	-1	-4
Förändringar i riskparametrar (netto)	0	0	0	0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	-1	-1	-1	-2
Förlustreserv 30.9.2021	7	2	5	13
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 7-9/2021	0	0	0	1

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 2020 enligt nedskrivningssteg.

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €

	Steg 1 12 mån.	Steg 2 Hela löptiden	Steg 3 Hela löptiden	Totalt
Förlustreserv 1.1.2020	44	83	446	573
Överföringar från steg 1 till steg 2	-3	21		18
Överföringar från steg 1 till steg 3	-1		53	52
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-15		-13
Överföringar från steg 2 till steg 3		-20	101	81
Överföringar från steg 3 till steg 2		1	-7	-6
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		-1	-1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	21	14	18	53
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-9	-14	-47	-70
Förändringar i riskparametrar (netto)	19	28	34	81
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar		0	-62	-62
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	22	10	88	119
Förlustreserv 31.12.2020	65	93	533	692

Skuldebrev, mn €

	Steg 1 12 mån.	Steg 2 Hela löptiden	Steg 3 Hela löptiden	Totalt
Förlustreserv 1.1.2020	6	1	5	13
Överföringar från steg 1 till steg 2	-1	2		1
Överföringar från steg 1 till steg 3	0		1	1
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		-1	-1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	3	1	2	5
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-1	-1	-1	-3
Förändringar i riskparametrar (netto)	0	0	0	0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0			0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	1	1	1	3
Förlustreserv 31.12.2020	7	3	6	16

Not 8. Försäkringsskuld

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 582	1 596
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 142	1 121
Räntekomplettering (värdet av försäkringsskuldens säkringar)	-46	16
Totalt	2 678	2 733
Avsättning för intjänade premier	734	593
Livförsäkringens försäkringsskuld	5 610	6 047
Totalt	9 022	9 374

Not 9. Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
Skuld för fondförsäkringar	10 522	9 449
Placeringsavtal	2 136	1 873
Totalt	12 658	11 323

Not 10. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
Obligationslån	10 828	12 217
Efterställda obligationslån (SNP)	3 452	1 689
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	12 444	13 252
Övriga		
Bankcertifikat	269	273
Företagscertifikat	7 465	7 347
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*	-67	-72
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt	34 391	34 706

* OP Gruppens egna obligationslån har kvittats mot skulden.

Not 11. Fonden för verkligt värde efter skatt

Mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				Totalt
	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet		
Ingående balans 1.1.2020	44	65	141	251	
Förändringar i verkligt värde	21	-35	106	92	
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-9	-8		-16	
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		5		5	
Överföringar till räntenetto			-41	-41	
Uppskjuten skatt	-3	8	-13	-8	
Utgående balans 30.9.2020	55	35	193	283	

Mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				Totalt
	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet		
Ingående balans 1.1.2021	109	70	203	382	
Förändringar i verkligt värde	-21	93	-61	11	
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-12	-50		-62	
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		6		6	
Överföringar till räntenetto			-35	-35	
Uppskjuten skatt	7	-10	19	16	
Utgående balans 30.9.2021	82	109	126	317	

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 397 miljoner euro (354) vid slutet av rapportperioden, och den uppskjutna skattefordran/-skuld som ansluter sig till den var -79 miljoner euro (-71). I fonden för verkligt värde uppgick forlustrereserven för skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat under rapportperioden till 2 miljoner euro (3). Som jämförelseuppgifter presenteras uppgifterna enligt 30.9.2020.

Not 12. Ställda säkerheter

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	1	136
Krediter (säkerhet för covered bonds)	15 840	15 722
Övriga	17 835	9 784
Ställda säkerheter totalt*	33 675	25 643
Derivatskulder med säkerhet	448	1 078
Övriga skulder med säkerhet	16 004	8 143
Obligationsslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	12 444	13 252
Totalt	28 896	22 473

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 1,6 miljarder euro. Av dem utgör 1,0 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationsslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde via resultatet

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	32 274						32 274
Fordringar på kreditinstitut	518						518
Derivatinstrument			2 734			790	3 524
Fordringar på kunder	95 229						95 229
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				12 602			12 602
Skuldebrev	1	17 773	386	2 018	372		20 550
Egetkapitalinstrument		0	78	223	1 454		1 756
Övriga finansiella tillgångar	2 444						2 444
Finansiella tillgångar							168 898
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							2 759
Totalt 30.9.2021	130 466	17 773	3 199	14 843	1 827	790	171 657

Tillgångar, mn €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	21 827						21 827
Fordringar på kreditinstitut	306						306
Derivatinstrument			4 296			920	5 215
Fordringar på kunder	93 644						93 644
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				11 285			11 285
Skuldebrev	1	18 134	330	2 172	408		21 044
Egetkapitalinstrument		-21	73	206	1 419		1 678
Övriga finansiella tillgångar	2 290						2 290
Finansiella tillgångar							157 289
Andra tillgångar än finansiella tillgångar							2 919
Totalt 31.12.2020	118 067	18 113	4 698	13 663	1 827	920	160 207

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		16 278		16 278
Derivatinstrument	1 971		373	2 344
Skulder till kunder		76 896		76 896
Försäkringsskuld		9 022		9 022
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	12 658			12 658
Skuldebrev emitterade till allmänheten		34 391		34 391
Efterställda skulder		1 990		1 990
Övriga finansiella skulder		2 543		2 543
Finansiella skulder				156 122
Andra skulder än finansiella skulder				1 799
Totalt 30.9.2021	14 629	141 120	373	157 921

Skulder, mn €	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		8 086		8 086
Derivatinstrument	2 954		470	3 424
Skulder till kunder		73 422		73 422
Försäkringsskuld		9 374		9 374
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	11 323			11 323
Skuldebrev emitterade till allmänheten		34 706		34 706
Efterställda skulder		2 261		2 261
Övriga finansiella skulder		2 448		2 448
Finansiella skulder				145 044
Andra skulder än finansiella skulder				2 052
Totalt 31.12.2020	14 276	130 297	470	147 095

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrevens som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av juni 587 (810) miljoner euro högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 14. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.9.2021, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	800	288	668	1 756
Skuldinstrument	2 000	489	287	2 777
Fondanknutna avtal	8 391	4 211		12 602
Derivatinstrument	6	3 432	87	3 524
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldinstrument	16 185	1 110	478	17 773
Finansiella Instrument totalt	27 382	9 531	1 519	38 432
Förvaltningsfastigheter			712	712
Totalt	27 382	9 531	2 231	39 143

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2020, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Egetkapitalinstrument	772	268	638	1 678
Skuldinstrument	1 970	661	278	2 909
Fondanknutna avtal	7 481	3 804		11 285
Derivatinstrument	0	5 154	61	5 215
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldinstrument	16 064	1 768	301	18 134
Finansiella Instrument totalt	26 287	11 655	1 278	39 221
Förvaltningsfastigheter			623	623
Totalt	26 287	11 655	1 902	39 844

Skuldernas verkliga värden 30.9.2021, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	8 428	4 230		12 658
Övriga		0		0
Derivatinstrument	0	2 316	28	2 344
Totalt	8 428	6 546	28	15 002

Skuldernas verkliga värden 31.12.2020, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Fondanknutna avtal	7 506	3 817		11 323
Övriga		0		0
Derivatinstrument	0	3 382	42	3 424
Totalt	7 506	7 199	42	14 747

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, mn €	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade		Tillgångar totalt
		Derivat- Instrument	till verkligt värde via övrigt totalresultat	
Ingående balans 1.1.2021	916	61	301	1 278
Resultaträkningens nettointäkter	-177	26	0	-152
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			0	0
Förvärv	46		4	50
Försäljningar	-71		-1	-71
Amorteringar	-3		-1	-4
Överföringar till Nivå 3	245		295	541
Överföringar från Nivå 3	-2		-122	-123
Utgående balans 30.9.2021	955	87	478	1 519

Finansiella skulder, mn €	Derivat- Instrument		Skulder totalt
	Derivat- Instrument	Skulder totalt	
Ingående balans 1.1.2021	42	42	
Resultaträkningens nettointäkter	-14	-14	
Utgående balans 30.9.2021	28	28	

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 30.9.2021

Mn €	Räntenetto	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Rapport över totalresultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehåses vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-235	57	0	-177
Orealiserade nettointäkter	40		0	40
Nettointäkter totalt	-195	57	0	-137

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2021.

Not 15. Åtaganden utanför balansräkningen

Mn €	30.9.2021	31.12.2020
Garantier	626	686
Garantiansvar	2 398	2 160
Kreditlöften	15 229	13 826
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	674	255
Övriga*	1 377	1 535
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	20 304	18 461

* Varav skadeforsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 181 miljoner euro (174)

Not 16. Derivatinstrument

Derivat totalt 30.9.2021

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	21 925	68 003	87 332	177 261	2 597	1 524
Clearas via central motpart	10 704	39 009	53 325	103 038	57	51
Settled-to-market (STM)	6 856	25 292	38 736	70 884	45	41
Collateralised-to-market (CTM)	3 848	13 718	14 588	32 153	12	9
Valutaderivat	40 572	5 497	747	46 815	728	668
Aktie- och indexbundna derivat	2			2	0	
Kreditderivat	100	123		223	2	-17
Övriga derivat	209	526	4	740	81	45
Derivat totalt	62 808	74 149	88 083	225 040	3 408	2 220

Derivat totalt 31.12.2020

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	30 868	71 044	81 706	183 618	3 993	2 173
Clearas via central motpart	9 805	42 800	48 980	101 586	19	21
Settled-to-market (STM)	6 579	27 094	35 623	69 296	14	16
Collateralised-to-market (CTM)	3 226	15 706	13 357	32 290	5	5
Valutaderivat	48 773	4 121	1 880	54 774	1 038	1 059
Aktie- och indexbundna derivat		2		2	0	
Kreditderivat	90	82		172	1	0
Övriga derivat	133	458	11	602	52	28
Derivat totalt	79 864	75 707	83 597	239 168	5 085	3 260

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som för andra poster än derivat som innehåses för handel redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder i balansräkningen. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 17. Fördelning av placeringar i segmentet Försäkring

Skadeförsäkring	30.9.2021		31.12.2020	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för Investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	707	17	461	11
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	702	17	456	11
Derivatinstrument***	6	0	5	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 492	59	2 684	65
Stater	424	10	605	15
Investment Grade	1 712	41	1 602	39
Tillväxtmarknader och High Yield	165	4	280	7
Strukturerade placeringar****	191	5	188	5
Aktier totalt	555	13	525	13
Finland	104	2	112	3
Utvecklade marknader	262	6	237	6
Tillväxtmarknader	114	3	110	3
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	6	0	6	0
Kapitalplaceringar	68	2	59	1
Alternativa placeringar totalt	33	1	33	1
Hedgefonder	33	1	33	1
Fastighetsinvesteringar totalt	409	10	398	10
Direkta fastigheter	251	6	251	6
Indirekta fastighetsinvesteringar	158	4	148	4
Totalt	4 196	100	4 102	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt länefonder och olikvida lån.

Lvförsäkring	30.9.2021		31.12.2020	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringfördelning för Investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	670	18	493	14
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	666	18	490	14
Derivat***	4	0	3	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 260	62	2 414	67
Stater	278	8	447	12
Inflationslänkade obligationslån			9	0
Investment Grade	1 619	44	1 497	42
Tillväxtmarknader och High Yield	105	3	191	5
Strukturerade placeringar****	260	7	270	7
Aktier totalt	489	13	471	13
Finland	85	2	86	2
Utvecklade marknader	230	6	214	6
Tillväxtmarknaderna	99	3	101	3
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	3	0	3	0
Kapitalinvesteringar	72	2	67	2
Alternativa placeringar totalt	40	1	40	1
Hedgefonder	40	1	40	1
Fastighetsinvesteringar totalt	191	5	185	5
Direkta fastigheter	50	1	50	1
Indirekta fastighetsplaceringar	141	4	135	4
Totalt	3 649	100	3 602	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt länefonder och olikvida lån.

Not 18. Närstændetransaktioner

OP Gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP Gruppens bokslut, intresseföretagen, nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till nyckelpersonerna i ledande ställning i OP Gruppen räknas OP Gruppens chefsdirektör, OP Andelslags direktionsledamöter och direktörer som rapporterar direkt till chefsdirektören, OP Andelslags styrelseordförande, styrelseledamöter i styrelsen samt ledamöterna och i förvaltningsrådet. Till närstående till en nyckelperson i ledande ställning räknas också bolag, i vilka en nyckelperson i ledande ställning eller en nära familjemedlem till sådan har bestämmande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa och OP-Eläkesätiö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2020.

Finansiell information

Publiceringstidpunkter för rapporterna 2021:

OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.9.2021	Vecka 44
OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut 2021	Vecka 10
OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2021	Vecka 10
OP Gruppens årsrapport 2021 (inkl. samhällsansvarsrapporten)	Vecka 10
OP Gruppens risk- och kapitaltäckningsrapport 2021	Vecka 10
Ersättningsrapport för OP Gruppens organ 2021	Vecka 10
Ersättningspolicy för OP Gruppens organ 2021	Vecka 10

Utgivningsdagar för bokslutskommunikén 2021 samt delårsrapporterna och halvårsrapporten 2022:

Bokslutskommuniké 1.1-31.12.2021	9.2.2022
Delårsrapport 1.1-31.3.2022	4.5.2022
Halvårsrapport 1.1-30.6.2022	27.7.2022
Delårsrapport 1.1-30.9.2022	26.10.2022
OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 31.3.2022	Vecka 19
OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.6.2022	Vecka 32
OP-sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 30.9.2022	Vecka 44

Helsingfors 27.10.2021

OP Andelslag Styrelsen

Närmare upplysningar:

Chefsdirektör Timo Ritakallio, tfn 010 252 4500

Ekonomi- och finansdirektör Vesa Aho, tfn 010 252 1427

Direktör för kommunikation och företagsansvar Tuuli Kousa, tfn 010 252 2957

www.op.fi